

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petty sor egyszer 20 fillér,
minden következésnél 16 fillér.

Nyitási sorra 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 131

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Csütörtök, december 17.

Mai számunk főbb közleményei:

Vesérelkek: Delegátusok a királynál.
A király a delegációkhoz.
Klotild főhercegnő temetése.
A Kölcsey-egyesület ülése.
A delegáció ülése.
Letartóztatott postamesternő.
Az ezredes és a freiter.
Az aradi állami tisztviselők gyűlése.
Kubik — Nyiszternéről.
Hettingerné temetése.
Elfogott pénzhamisítók.
Tárcs: Ahol az indiánok laktak. Irta: Szathmáry Károly.
Regény-Csarnok: Az Antikrisztus csodái.
Irta: Lagerlöf Zelma.

Delegátusok a királynál.

Arad, december 16.

A delegációknak ma történt fogadtatása alkalmából több magyar delegátussal a kibontakozás esélyeiről beszélgetett a király, miközben nem egyszer azon óhajának adott kifejezést, hogy vajha helyreállanának megint a normális viszonyok Magyarországon, mert eltekintve a megoldatlan katonai kérdések körül támadt zavaroktól, már csak azért is kívánatos a belbéke helyreállítása, mert a külföld többszörösen nagyitva látja a bajt, ami éppenséggel nem válik előnyére gazdasági érdekeinknek.

A mai napon, amikor a király a képviselőház több tagjától személyesen igyekezett informálódni a helyzetről, körülbelül az alábbiakban vázolható a magyar politikai élet képe:

A politikai világ elcsendesült, az obstrukció harca is elpihent — három-négy napra, a míg a delegációk Bécsben tanácskozásait folytatják. Ezt a rövid szünetet igyekeznek is minden képviselő alaposan a maga hasznára fordítani. A legtöbben elutaztak a fővárosból, úgy, hogy a politikai klubok teljesen néptelenek.

Kétségtelenül rózsásabb most a kép, mint a minő akár csak pár nappal előbb volt. Azok közt, kik a parlament normális viszonyainak helyreállítását komolyan kívánják, most már nemesak a számra nézve ugyan önmagában is elég erős szabadelvű párt van, hanem a Kossuth-párt egésze és a néppárt is, nem is szólván a disszidensekről, a kik a szabadelvű párttal felfogásban, elvben, módban annyira egységesek, hogy a liberális klubba való visszatérésük már csak napok kérdése.

A Szederkényi-párt áll még csak egyedül és elszigetelten a harc terén. Hét-tíz tagu tábor ez, melynek nem is minden embere harcképes. Jobban mondva teljesen harcképes embere csak egy van még: Holló Lajos. Ő ugyanis az egyedüli, a ki még az ujoncozási vita során nem élt a szólás jogával. De hát ő is legfőlegb csak egy ülést beszélhet ki. A kit még kivülről szónokként jelölnek: Fáy István, Lendl Adolf stb. azok vagy csak rövid lélekzetű szónokok, vagy egyáltalán nem rognak szólni. Igen ám, de ez a kisdudnykás tábor a zárszó jogával is óhajt élni, a mi szintén vagy hét-tíz újabb beszédet jelent.

Tekintve azonban, hogy annyian nin-

csenek, hogy névszerinti szavazásokat kérhessenek: az egyes határozati javaslatokra, meg ellenindítványokra a szavazások gyorsan fognak leperegni. De mindezt egybevetve sem lehet másra kilátás, mint arra, hogy karácsonyra meg lesz szavazva az ujonclétszám törvényjavaslat — általánosságban. Akkor pedig még hátra volna a részletes vita, továbbá az ujoncmegajánlás általános és részletes vitája, melyben Szederkényiek ismét egy-két hetet eltölthetnek.

Ehhez képest mindinkább valószínűvé válik az a szomorú eset, hogy a póttartalékosok behívása elkerülhetetlen lesz, hogy tehát ezer meg ezer családapát ki fognak ragadni családja köréből télviz idején, a mikor a családfenntartó nélkülözése legkeservesebben esik.

Magára veszi-e ennek az ódiúmat a tiz tagu obstrukció csapat? Állja-e érte a felelősséget az ország színe előtt? Mert őket, egyedül őket érheti az a vád, amely ezer és ezer családban ki fog fakadni az elkeseredett szivekből.

A Kossuth-párt, a néppárt mind visszavonulnak, mind a rendes parlamenti fegyverek használata mellett foglalnak állást, csak hogy elejét vegyék a póttartalékosok behívásának. A disszidensek egy percig sem vállaltak közösséget az obstrukcióval, mert belátják különállásuk tarthatatlanságát és készülnek is visszatérni a szabadelvűpártba.

A kormány pedig, — a kormány most se tesz egyebet, minthogy orvosolja azokat a sebeket, a miket az obstrukció ütött.

Ahol az indiánok laktak.

Irta: Szathmáry Károly.

Allentown, 1903. dec.

Micsoda különböző és ellentétes érzelmek uralhatják egy-egy nagy tengeri szörnyeteg lakóit, midőn egy hosszú hét után végre-valahára a szemhatár nem vész el a hullámok fodros völgyében. Mennyire visszatükröződik az ember a fagyos angolon, ki az egész út alatt, a legnagyobb vihar s a hullámok tombolása alatt sem nyugtalankodott, s most szinte megkönnyebülve vall a vámtiszt kérdéseire, s hogy felvilan az életkedv egyszerre az egész út alatt nagyon is elcsendesedett franciánál s a mostoha sorsot nagyon is váltakozó kedvvel tűrő fedélközön. Legtöbbje ezeknek valami különösét vár az újvilágtól, ki pénzt, ki dicsőséget, ki rég nem látott szeretteit, de ez utóbbiak aránylag kevesen vannak, a pénz modern rabszolgái száma mellett. Mert a pénz, bár dollár névre hallgat itt, az első, nagyon is első mindenek felett. Se születés, se nevelés, semmi más nem különbözteti meg az embereket egymástól az igazán mindennapi életben, hanem csak a pénz.

Lehet, hogy valaki tehetségénél, családi összeköttetéseinél fogva vagy bármi más módon többet keres, mint a különben vele egy sorban álló de ekkor is nem a körülmények, hanem

csakis pénz jön számításba. Előtelet, ah, ennek igazán keves a tere. Ki tudja, ki tartja számon az átlagnál, ki merre megy, vagy honnan jött, hol ringatták bölcsőjét. Nem ad erre bizony senki, s szálló igeként él, hogy „ne kutasd egy jelenleg tisztességes férfi vagy nő multját“. Bizonyára nagyon soknak a leikiismerete talál megnyugvást, ez itt teljesen beváltó életbölcsebben, s a ki meg jó szírcensével kiválik az átlagból, annak meg se nem árt, se nem használ már a falu nyelve.

Hane a még itt a helyszínen is furcsa elgondolni, hogy aránylag rövid idő előtt mily más képe volt a „kék hegyek“ alján hatalmas és erdők szegélyezte pompás vidéknek. A jelenlegi virágzó városok, hatalmas ipartelepök s jói megmunkált „farm“-ok helyén a rézbőrűek járták a tüztáncot, s a folytonos kalapacsolás, vasut s az egész országot keresztül-kasul járó vilamos csilingelése helyett a bölényvadászok ordítóása jelezte a civilizáció hiányát.

Pensylvania, a demokratikus Unio csillagai között, ugy lakói számára, mind iparára egyike a leggazdagabbnak, s egyes helyein órákig utazhat az ember potom pénzt az országutakon haladó villanyoson, anélkül, hogy a barátságos, többnyire fából épült lakóházak el ne kísérnék az utast. Milyen szépen jellemzik ez elszórt „otthonok“ ez ország élet erősségét, népének önbizalmát s modera demokratizmusát.

A teljes egyéni egyenlőség mellett, min-

denkinek megadja ez ország ugyanazt az alkalmat, hogy kenyerét tisztességesen megkereshesse, s a ki éle jogával, az bármily szerényen is, de biztosít magának egy kényelmes otthon, s nem ám a régi Európa bérkaszárnyaiban, hiszen egy folyosón s minden szobában legalább egy család, hanem egy teljesen különálló, egy-két emeletes kis házat. A lakás fogalma — eltekintve a nagy városoktól, — egyértelmű egy-egy ilyen „home“ val, s csak fiatal emberek s a mi szegény magyarjaink s a többi bevándorlók élnék ettől eltűnő módon.

Sok-sok minden ehhez hasonló szokás van még az újvilágban, mi nincs meg a régiben, s hibái mellett sok az előnye az „U. S.“ modernségnek.

De van-e még más hely a föld kerekén, s ha van, ez csakis egy újabb világban lehet, hol mindenkinek van pénze, s oly költsékesen való hajama mint e népnek. Milyen igaz a jelen eseeben is az, hogy az ellentétek találkoznak. Vagy nem-e ellentét, nagyon is szembezőkő az, hogy minden fáraságot felvéve, mindent mellőzve igyekeznek saját egyéniségét, az így jól megérdemelt anyagi előtérbe hozni, azután annál könnyebben vegye ki a balkezevel azt, mit a jobbal szerzett. Míg az csak érthető s természetes, hogy az, ki belécsöppen a pénzbe, könnyen bánik vele, de így! S ember legyen ki nem akarja beleélni magát a helyzetbe. Az a lassu folyó, mely a társadalom fel-

Most is ime, már december 20-án bocsátja haza, szabadságra a kiszolgált harmadéveseket, legalább karácsonyra adja őket vissza családi körüknek, melytől egy a józan mértéken túlhaltott harc nagyon is távol tartotta őket.

A becsületes hazafiasság nagyon tisztában lehet immár azokkal a kötelességekkel, melyek most már igazán minden képviselőt terhelnek.

A király a delegációkhoz.

(A trónbeszéd és a cercele.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 16.

A király ma fogadta a magyar és az osztrák delegáció tisztelgő küldöttségét. A trónbeszéd nagyjából külpolitikai eseményekkel foglalkozik, iterjeszkedik az orosz birodalommal való viszonyunkra és a balkáni kérdésre; rendkívül kemény szavakkal itéli el a szerbiai királygyilkosságot s végül az új gyorstüzelő ágyuk beszerzéséről szól.

A trónbeszédet követő cercele alatt a király több politikus előtt a magyar parlamenti helyzetről tett kijelentést, ama reményét nyilvánítva, hogy a rend rövidesen be fog következni. Ezt annyival inkább óhajtja — ugymond, — mivel a külföld félreérti és félremagyarazza az eseményeket.

Az osztrák delegátusokkal folytatott cercele során a király éles hangon ítélte el a csehek és horvátok eljárását.

A delegációk fogadtatásáról a következő tudósítást vesszük:

(A fogadtatás.)

A király ma déli tizenkét órákor fogadta a közügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság tagjait. Ezt megelőzőleg azonban a delegátusok 11 órákor összegyűltek a delegáció helyiségeiben, valamennyien diszmagyarban, hogy meghallgassák Széll Kálmánnak ő felségéhez intézendő beszédét.

Innen a delegátusok a királyi várakba hajtottak, hol a fogadás a szertartási teremben történt meg.

Pontban tizenkét órákor bevezette Koloni-

ewski gróf szertartásmester a Burg szertartási márványtermében összegyűlt magyar delegációt a titkos tanácssterembe, a melyben emelvényen trón volt felállítva. A trón körül félkörben foglaltak állást a delegáció tagjai. Már előbb a titkos tanácssteremben voltak Tisza gróf miniszterelnök, a magyar királyi főkamarásmester helyettesítője, a testőrkapitányok és a Paar gróf főhadsegéd.

A magyar királyi főkamarásmester helyettesítője megtette a jelentést ő felségének, mire az uralkodó a titkos tanácssterembe ment és megállott a trón előtt. Az ajtóban az arciera és magyar testőrség kettős őrségei állottak fel. Az emelvény lépcsőjén állott a magy. kir. főkamarásmester helyettesítője, az emelvénytől jobbra és balra a gárdakapitányok Paar gróf főhadsegéd, a közös miniszterek, a fősztartásmester és ő felsége szolgálattelvő szárnysegéde foglalt állást. Ezek előtt gróf Tisza István miniszterelnök állott. Az emelvény nyel szemben állottak magyar díszben a delegáció tagjai, előttük Széll Kálmán, a magyar delegáció elnöke.

(Széll Kálmán beszéde.)

Széll Kálmán a következő beszédet intézte ő felségéhez: Császári és apostoli királyi felség! Legkegyelmesebb Urunk! A törvény rendeletéből és Felsőged legkegyelmesebb elhatározása folytán összeült a magyar országos bizottság, hogy évenként megújuló feladatában eljárjon. Hagyományos szokás, de nemcsak ez, szívünk érzelmei hoztak ide Felsőged elé, hogy a trón számolyára tegyük le hódolatunkat és bizottságunk Felsőgedet tántoríthatatlan hűségünkről és odaadó ragaszkodásunkról. Az a hitünk, hogy munkánkat úgy kezdjük meg a legjobban, ha komoly buzgalommal fogjuk Felsőged kormányának előterjesztéseit megvizsgálni. Es támogatni fogjuk mindenben, ami az osztrák-magyar monarchia nemzetközi hatalmi állásának és tekintélyének fenntartására és erősítésére szolgál és Magyarország biztonságának és érdekeinek megfelel.

A közügyei országos bizottságok évek hosszú során át helyesléssel járultak hozzá ahhoz a külügyi politikához, melyet Felsőged szándékai szerint a kormány folytatott. Amint elődeink, mi is ragaszkodunk a hármasszövetséghez, mely az országos bizottságok utolsó tanácskozása óta történt megújítások által bensőségekben és szilárdításban csak nyert. Az európai béke legelsőrendű biztosítékát látjuk és érdekeink védelmét ismerjük fel benne. Orvendünk annak, hogy barátságos viszonyaink a többi hatalmakkal zavartalanul állanak fenn. Magnyugvással tölt el bennünket, hogy eddigi

politikánknek megfelelő egyetértő eljárást követünk a hatalmas Oroszországgal azon tünetekkel és eseményekkel szemben, a melyek keleten vészthozó fellegekként jelentkeztek.

A mi érdekünk és Európa békéjének érdeke, hogy az ottani hatalmi és területi viszonyok erőszakosan meg ne bolygattassanak és hogy az állapotok javulásával további bonyodalmaknak lehetőleg eleje vétések, és hogy a Balkánon általában az ottani népek a történelmi és nemzetközi szerződéses jogok alapján szabadon fejlődjenek.

A béke nekünk pótolhatatlan kincsünk. Más nemzeteknek is nagy, legelső érdeke ez azon társadalmi és állami bonyolult és mindinkább fokozódó feladatokkal szemben, a melyket a mai kor minden államra ró.

Es mégis minden hatalom versenyez katonai erőinek kifejtésében.

Végre is az igazi biztonságot saját erőnkben kell keresnünk nekünk is. Megadjuk ezért a hadsereg számára, a mely a miénk is és a melyben a nemzet ifjúságának virága teljesíti védelmi kötelezettségét, azt, a mi harcképességének biztosítására feltétlenül szükséges. De nem feledekezhetünk meg a magyar állam belső fejlődésének szükségéről sem. Határt szab áldozatkészségünknek Magyarország gazdasági ereje, a melyből többet meríteni, mint a mennyire az azt tápláló erőforrások engedik, nem szabad. Ezt a két tekintetet tartjuk szem előtt: a monarchia súlyának és tekintélyének feltételeit, és Szent István koronája összes országainak állapotát és gazdasági erejét. Mind a kettőre szükség van. A magyar állam biztonsága a monarchia súlyában, a közös védelem eszközeinek hatalmaságában gyökerezik; a monarchia ereje és sulya Felsőged joga alatt élő két államnak, Magyarországnak és Ausztriának politikai konszolidációjából és gazdasági erejének érintetlenségéből táplálkozik.

Legkegyelmesebb Urunk! Ennek a letűnő évek eseményei nem voltak a termékeny munkára és a nyugalmas fejlődésre kedvezők és örömeikben nem voltak gazdagok. De kereszttűvillant ezeken egy esemény, jelentőségteljes és őrvendetes: Felsőgedet Európa leg hatalmasabb fejedelmei keresték fel, hogy körülvegyék tiszteletükkel és barátságukkal. A mi sziveinkben megvillant az öröm melegítő és felemelő érzete, az a kegyelet, tisztelet és elismerés, a melylyel Európa Felsőgednek adózik. Az a dícsény, a mely magasztos és fenkölt fejedelmi erőnyeit övezi, azt a koronát is körülragyogja, a melyet Magyarország királya visel és arra a jogarra is száll, mely a két államot: Magyarországot és Ausztriát összekapcsolja. Noveli hálánkat a gondviselés iránt, a mely nekünk Felsőgedet adta és emeli öntudatunkat és büszkeségünket, hogy Magyarország királya az, a kit Európának ez az osztatlan

építése medrében az ő világban folyik itt inkább egy ár, mely hatalmas, erőszakos, változó, de mégis rendszerető a maga rendetlenségében. Hogy apa és fiu, testvér és testvér, barát és barát annyira eltérjenek egymástól azon az uton, melyet általánosságban életnek neveznek, s ismét összejöjjenek annál a bizonyos sarokkörnél, melyet demokratizmusnak hívnak, amely erős s hatalmas támasza a társadalomnak, — sokszor árthatatlan jelenség annak, ki nem ebben a levegőben nevelkedett fel.

A mindennapiság ily irányban való fejlődését nagyon is előmozdította s segíti jelenleg is, hogy a formákhoz absolute nem ragaszkodnak abban az értelemben, mely a szabad fejlődést, a méltányos egyéni törekvést megbirkozza.

Az az ifju, ki felsőbb iskolái után az egyetemre, (college) készül, ép úgy kiállja a felvételi vizsgát, mint az a szegény ördög, ki a gyári műhelyt, vagy a majort hagyta ott, hogy sok-sok éjszakázás után, magánszorgalmát vigye a küzdőtérre. A tulprodukálás, mely Európá leg több országában oly káros hatással van, lassanként itt is fel fogja ütni fejét. A „koeleziási” iskolák ezekre menő tanítványokkal minden ágát a kenyérkeresésnek előzőlik.

Némelyik — mint a Seranton-i (Pa) négy-száz tanárral működik, s ezer és ezer levél, rajz megy a különböző államokban lakó tanítványokhoz. A tandíját részletekben, hetenkint, havonként lehet törleszteni, s az iskola mindennel ellátja az illetőt, s nincs az az iparág,

nyelv, vagy bárminemű más jogi stb. ismeret, melyet ez uton, úgy ahogy el ne lehessen sajátítani.

Igy aztán nem csoda, hogy a lovasuti, akárom mondani villanyos kalauz (majd „haza” beszéltem) bátyja gyárigazgató, ő maga pár év múlva ügyvéd, s az a kis legény, ki, mint hoteleszolgá a böröndöket kapja el, holnap, mint képesített könyvelő vagy mi más kopogtat nálad állásért, s mi több, kap is állást s beválik.

Egy-egy nagyobb mérnöki irodában vagy gyárban az alkalmazott „mérnökök” közül ugyancsak edes kevés látta még egy jobb felső iskola falait. De azért helyt állanak s addig próbálgatnak, míg végre megállapodva jól beválnak.

Talán a levegőben is van, hogy minden a mi történik, az ifjúság jobb és méltóbb kidomborítását segíti fejlődni, de bizonyos, hogy „e” mindenféle népfajból összekevert emberiség sok természetes ésszel és intelligenciával rendelkezik, mit kevés országban találni.

A mily határozottságot s modernséget találunk azonban az ugynevezett életküzdelemben, annyira ellentétes viselkedésök, midőn a szórakozásra kerül a dolog. Nincs az az ostobaság, vagy gyerekség, mivel bárki, kellőleg ütve a nagy dobót, egy jó csomó pénzt össze ne harácsoljon, mert itt minden tömegben megy, s nincs senkinek alkama, eltekintve a felső „800”-tól, hogy egyéni hajlamait itt is kielégítse. A pincér, kereskedő segéd, cipőtisztító ép oly természetesnek találja, hogy a színház-

ban a főnökével vagy a „kerületi bíróval”, jut egy sorba mint az az illető. A csapszékekben pedig egymás mellett állva a sőtés asztal előtt egész természetesnek veszi, bárki, hogy egy idegen ötlet is megvendégeli valami itallal, s az ily kitűlést visszautasítani senkinek sem jut eszébe.

Nyári estéken a villanyosok, csak úgy ontják az embereket ki a szabadba, nincs az a hét, hol két-három este valamelyes táncmulatság ne volna valamely parkban. Oriás plakátok, újság, villanyos kocsi oldalai hirdetik az ily szórakozást, mesebéli helynek festve le a parkot, s ha 1—1½ órai villanyozás után odaérünk, nem találunk mást, mint egy nagy, pompásan parkettázott faszint, egy másik bódét, melyben csaknem szeszes frissítőket árulnak s egy réztrombitás zenekart. Hogy-hogy esik meg ilyen humbug, bár ok evvel teljesen ki vannak elégitve, úgy lehet megérteni, hogy a villanyos társaság felépíti a két természet, elke-reszteli parknak azt az egy holdnyi területet, s csupán viteldíjaktól busás kincsekhez jut.

Ily jelenségek után igazán nem csudálom, hogy a minap egy újság vasárnapi száma bebizonyítani igyekezett, hogy sok jel arra mutat, hogy a pensylvániaiak száz év múlva, az ország őslakóihoz, az indusokhoz fognak fejlődni. Akkor lesz csak még itt sok látnivaló, de addig is meg kell elégedniök, ha jelenleg a „cake-walk”-ot járják, valóságos indus módra.

tisztelete és kegyelete körülvesz. A Mindenható segítse és áldja Felségedet malasztjával, enyhítse súlyos gondjainak terhét és boldogítsa a magyar királyt, a ki életének minden pillanatát magyar nemzete és népe boldogítására szenteli. (É'énk éljenzés.)

(A trónbeszéd.)

A király erre a következőleg váaszolt:

Hü odaadásuknak biztosítása őszinte megelégedésemre szolgál.

Pájdalommal óhajtok mindenk előtt a katolika egyház fejének, XIII. *Leó pápa* ő Szentségének, ez évben bekövetkezett elhunytáról megemlékezni, kinek fenkölt személyéhez az egész katolikus világ szokva volt bámuló hódolattal feltekinteni.

A monarchia külpolitikai helyzete a delegációk legutóbbi üléséze óta is minden tekintetben *örvendetes képet nyújt*. A hármass szövetségnek a múlt évben történt megújítása által politikánk ezen ki-próbált alapja, melyet ezentul is fentartani el vagyunk határozva, a jövőre újból megerősítettett. Az *orosz birodalommal* a balkán félsziget eseményeire vonatkozó benső egyetértésünk kormányom részéről szakadatlanul ápoltatik és az ott felmerülő kérdések békés megoldásának javára szolgál. A macedóniai felkelés által a két hatalom egyetértő aktiójának azon fontos és nehéz feladat jutott, hogy azon területen a béke, a status quo és a rend fenntartása érdekében működjék. A többi nagyhatalom hathatós támogatása mellett a monarchia és Oroszország, minden önző szándék nélkül és csak az egész Európa érdekében fekvő békeművet szem előtt tartva, közösen oda törekszenek, hogy egyrészt *Törökországot a keresztény alattvalói helyzetének javítására szükséges intézkedések megtételére bírják*, másrészt pedig a *bolgár fejedelemséget a felkelésnek bármilyen támogatásától visszatartsák*. A többi hatalommal való azon bizalomteljes viszony, melynek fenntartására kormányom nemcsak ezen, hanem minden más kérdésben is sikerrel törekszik, különösen ez évben *örvendetes támogatást nyert azon személyes megbeszélések által, melyekre kedves szövetségem, a német császár O Felsége, továbbá az orosz császár és az angol király O Felségeik látogatása kedvező alkalmat nyújtott*.

Szerbiában egy büntett folytán, mely minden erkölcsi érzékkel bíró embert borzalommal kellett, hogy eltöltson, változás állott be a dinastiában. Lehet reményleni, hogy ezen ország új uralkodója alatt erkölcsi ujászületése és egy jobb jövő elé fog menni.

Hadi kormányzatom előirányzatában a múlt évi megszavazás határai között marad.

Az új *gyorstüszelő tábori ágyu* kérdésének elintézése küszöbön áll; szükségesnek látszik tehát, hogy annak gyártása a jövő évben megkezdessék, a mely célra a hadi kormányzat bizonyos összeget kérelmez.

A *hadi tengerészetem* részéről igénybe vett költségtöbbletek, úgy mint a múlt évben, személyzeti szaporításokra és hajóépítésekre vannak szánva.

A megszállott tartományok folytonos kulturális fejlődése ez évben sem szenvedett félbeszakítást, és Bosznia és Hercegovina, noha ismét részbeni rossz termés által lettek sújtva, a jövő évben is saját jövedelmeikből fogják kormányzatuk szükségleteit fedezhetni. Számítva ama

buzgalom és hazafias belátásra, melyeket feladatuk megoldásának szentelni fognak, szívélyesen üdvözölöm Önöket.

A trónbeszéd után gróf *Tisza István* miniszterelnök bemutatta a delegáció tagjait ő felségének. A megtartott cercle után visszavonult ő felsége a kiballgatási terembe.

Közben összegyűlt az osztrák delegáció a szertartási márványterembe és pont egy óra-
kor bevezette őket a főszertartásmester a trón-terembe, a hol megfelelő szertartás közben olvastatott fel a trónbeszéd. Ezután bemutatta dr. *Körber* miniszterelnök az uralkodónak az osztrák delegáció tagjait, mire ő felsége visszavonult.

(A cercle.)

A király a magyar delegációnak adott válasz után rövid cerclet tartott a magyar delegáció tagjai között.

Először *Szell Kálmán* szólította meg, a kivel a belpolitikai helyzetről beszélgetett. Sajnálatát fejezte ki az uralkodó *Szapáry* gróf betegsége fölött.

A király ezután *Héderváry* grófhöz fordult, a kitől a *kibontakozás lehetősége felől* kérdezősködött. Héderváry azt felelte, hogy meggyőződése szerint a *kibontakozás sikerülni fog*, a mi láthatólag jó hatást tett a királyra.

Pallavicini Ede őgróffal családi ügyekről beszélt a király.

Bolgár Ferenchez fordulva, megjegyezte a király, hogy szeretné, ha mielőbb helyreállana a rend, mert az *ujonckérdés rendezetlen volta miatt nagy zavarban vagyunk*.

Falk Miksától külpolitikai kérdésekről konferált az uralkodó, gróf *Hadik-Barkóczy* Endrével a vadászatokról, *Josipovich* Imrével és *Dedovich* Györggyel a horvát dolgokról váltott néhány szót.

Wodianer Albert bárótól gróf *Nemess Bálint* öngyilkossága felől kérdezősködött. *Wodianer* gróf ugyanis a nagybátyja a Londonban öngyilkossá lett magyar főurnak. *Dániel* Gáborral a magyar parlamenti helyzettől beszélgetett.

Dániel Ernő bárótól azt kérdezte.

— Milyen a hangulat a szabadelvű pártban?

— Nagyon jó, — felelte *Dániel*.

Dokus Ernő báróval az *olasz kereskedelmi szerződésekről* beszélt és ama reményét fejezte ki, hogy mind a két fél meg-egyezésre fog jutni.

Kristóffy Józseftől azt kérdezte a király, hogy újból jegyzője-e a delegációnak?

— Igen, — felelte *Kristóffy*.

A király erre így szólt:

— Itt a jegyzőknek kevesebb lesz a dolguk, mint odahaza a magyar parlamentben. De úgy tudom, hogy már az obstrukcióban kevesen vesznek részt. *Remélhető, hogy rövid időn belül a rend teljesen helyre fog állani*.

Láng Lajos volt kereskedelmi miniszterhez így szólt:

— Örülök, hogy a volt kormány tagjaiból kiszemelt delegátusok soraiban ön jelen van. A másik két delegátus, úgy tudom, fáradtságuk kipihenésére szabadságot kért.

A király ezzel *Darányi* Ignácra és *Wlassics* Gyulára célozott.

Miklós Odön előtt örömet fejezte ki a király, hogy viszontláthatja.

Miklós Odön megjegyezte, hogy a király pompás színben van, a mire a király a következő érdekes szavakkal válaszolt:

— Jól esett az eisenersi pihenés az egész év nehéz gondjai után. Uralkodói gondjaim között legjobban bánt, hogy a külföld az eseményeket félreérti és félremagyarázza, a mitől a monarchia tekintélye szenved.

Münnich Aurélt is megszólította a király.

— Orvendek rajta — szólt hozzá, — hogy már tizedszer üdvözölhetem, mint a magyar delegáció hadügyi előadóját.

Hódossy Imrével beszélt ezután a király, elismerését fejezve ki parlamenti szereplése fölött.

A cercle husz percig tartott. A király csak *Szell* Kálmánnal és *Héderváryval* beszélgetett hosszasan, a többiekkel csak néhány szót váltott.

(Megdorgált delegátusok.)

Az osztrák delegáció fogadtatása alkalmával lefolyt cercle alatt érdekes dolgok történtek.

Több német képviselő előtt nyomatékkal hangsúlyozta a király annak szükséges voltát, hogy a *kiegyezést Magyarországgal meg kell kötni* és kijelentette, hogy a hadsereg egységességet illetőleg osztrák oldalról felmerült aggodalmak teljesen alaptalanok.

— *Nem fog történni semmi*, — mondta a király — a mi alkalmas volna arra, hogy a *hadsereg eddig bevált alapjait megváltoztassa*.

A király sajnálatát fejezte ki a *cseheknek* a Reichsrathban követett maguk tartása fölött.

Kramarz, a cseh pártvezér előtt így szólt a király:

— A cseheknek nincs joguk elnyomástól panaszkodni.

— *Felségedet hamisan informálták* — felelte *Kramarz*.

Bianchini osztrák képviselőnek így szólt a király:

— *Ön mindenütt csak lármázik!*

— Hol, felség?

— Itt, a tartománygyűlésen, és mindenütt.

— *A kinek nem fáj a feje, az nem kiabál*, — felelte *Bianchini* a királynak.

A cseheket és horvátokat királyunk nyilatkozata, a melylyel politikai maguk tartása fölött nyíltan rosszaságát fejezte ki, valósággal konsternálta.

TÁVIRATOK.

Az orosz japán konfliktus.

Tokio, december 16. Holnap az államférfiak tanácskozást tartanak, hogy megbeszéljék Oroszországnak válaszát. A kilátásokat szomorúaknak tartják. Az árfolyamok állandóan esnek. A sztrájkoló kulik, a kiknek zavargásai tegnap szükségessé tették ajapán tengerészetnek Mokfóban való partraszállását, japán szolgálatban állottak. A koreai kormány Sajennak, a japán ágyunaszád parancsnokának eljárásán, ki a tömegre lövetett, felháborodottnak látszott, azonban azt hiszik, hogy az ügy csak helyi jelentőségű. A mokfói sztrájkot a japáni kereskedőknek a koreai exportőrök által való általános bojkottálása előzte meg. Itt azt hiszik, hogy a most Csemulpó előtt horgonyzó orosz hajóhadak egyike parancsot kapott, hogy *Mokfóba menjen*.

A Kölcsey-egyesület ülése.

(Dömötör László emléke. — A kulturpalota. — A közgyűlés. — Beöthy Zsolt és Rákosi Jenő üdvözlése. — Előismerés Fényes Samunak)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 16

Hosszu pihenő után az aradi Kölcsey-Egyesület most szorgalommal fogott az új munkássághoz; lelkesedéssel karolván fel az egyesület nagy, kiváló tervét, a kulturpalota létesítését. Az egyesület mai választmányi ülésének, a melyen nagybőrra a közgyűlést készítették elő, ez volt a kiemelkedő tárgya.

Az ülés előjén Varjassy Árpád kir. tanácsos, az egyesület elnöke a társulat elhunyt érdemes tagjának, Dömötör Lászlónak olajfestésű arcképét mutatta be, a melyet az egyesület megbízásából Balla Frigyes festett. Az életmű, kitűnően sikerült arckép a jelen voltak tettségével találkozott s a választmány annak átvételét elhatározta.

Ezután került sorra a kulturpalota terve. Az elnök bemutatta a gyűlésnek Szántay Lajos építész, a kinek tervét a bizottság a kivitel alapjául elfogadta, de azon több rendbeli módosítást követelt. Szántay el is végezte a módosításokat, de ekkor az egyesület a költségek csökkentése végett több helyiség redukálását kívánta. Szántay ennek is eleget tett s az ily módon, harmadszor átdolgozott tervet mutatta be a választmánynak. A nagytermet és a körülötte levő termek kisebb méretben lesznek ötvéve, mint a hogy eredetileg tervezték s a lépcsőházat is szűkítették, míg a pantheon eredeti nagyságban maradt. Az így módosított tervek költségvetése szerint a kulturpalota 250,000 koronába fog kerülni a felszerelésekkel együtt. Ezeket a terveket még az egyesület közgyűlése elé terjesztik s annak határozatából a várost keresik meg, hogy a kieszközölendő államsegély igénybevételével a város építse föl a kulturpalotát, a minnek ellenében az egyesület összes gyűjteményeit: az ereklyemuzeumot, a könyvtárat, a képeket, régiség-muzeumot a városnak tulajdonába engedik át.

Az átdolgozott terveket a választmány elfogadta. Kovács Vince azon óhajnak adott kifejezést, hasson az egyesület oda, hogy a mennyiben a város építeni fog, ezen terveket ne változtassák meg. Varjassy elnök azt jegyezte meg, hogy az állam, ha épít, vagy az építésre segélyt ad, mindenesetre beleszólása van a tervekbe. Kristyóry János reméli, hogy az állam a terveket megfelelőknek fogja találni s azokon nem változtat.

A költségek beszerzése dolgában Benedek Árpád szólalt föl. Hallotta, hogy az egyesület a kulturpalota költségeinél a millennium-alap negyvenezer koronájára számít; úgy tudja azonban, hogy ennek felét a Kossuth-szobor-alap gyűjtőbizottsága kéri a szobor céljaira. Varjassy Árpád szerint mindenesetre a város dolga, hogy mit határoz, miután a város a Kossuth-szoborra már 80,000 koronát megfizavott.

Tudomásul vették, hogy az egyesület nevében az elnök és Somogyi Gyula dr. Dömötör László özvegyétől a monografiára vonatkozó iratokat átvették.

A közgyűlést f. évi december 27-én, vasárnap délelőtt 10 órakor, a városházán tartják meg. Ennek tárgyal ezek lesznek: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés, a melyet előzetesen kinyomatnak. 3. Az irodalmi szakosztály jelentése. 4. A kulturpalota ügye, előterjeszti Edvi Illés László alelnök. 5. Az 1903. évre vonatkozó pénztári jelentés. 6. Tisztújítás. 7. Indítványok.

A választmányban Dömötör Lászlónak és Pekár Károlynak elhunyt, továbbá Szöllösi Ist-

vánnak titkárrá jelöltetése, a számvizsgáló bizottságban Bokor Alajos lemondása folytán három illetőleg egy hely megüresedett. A választmány ezen helyekre megejtette a jelölést.

Végül két érdekes indítvány következett. Szöllösi István javaslatára kimondta a választmány, miszerint a közgyűlésen előterjesztést tesz az iránt, hogy Beöthy Zsolt, a Kisfaludy-társaság elnökét, a kiváló irodalomtörténetírőt, továbbá Rákosi Jenőt, a jeles írót, a ki az egyesület meghívására Arad egy nemzeti ünnepén közreműködött, főrendiházi taggá történt kinevezetésük alkalmából az egyesület üdvözzölje.

Benedek Árpád indítványára kimondták, hogy az egyesület Jényes Samunak, a kinek január 9-én az aradi színházban alkalmi szindarabját fogják játszani az aradi Kossuth szobor javára, babérszörut ad át.

A gyűlésen Varjassy Árpád elnöklésével Benedek Árpád, Deutsch Bernát, Horváth Kornél dr., Jancsovics Ferenc dr., Kristyóry János, Kovács Vince, Nagy Károly, Nachtnébel Odön, Robitsek Agoston, Szöllösi István, Székely Salamon, Somogyi Gyula dr., Szántay Lajos, Zádor Bertalan voltak jelen.

Az ezredes és a freiter.

(Poézis a kaszárnyában.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 16

A kaszárnyák hideg falai között a poézis édes verőfénye ritkán verődik át, akkor is valami különös, évtizedeknek ritka eseménye as. Amiről ezek a sorok beszámolnak, ilyen ritka esemény. Es hogy mégis megtörtént, az Karg bárónak, a nagyváradi háziezred gentlemann ezredesének érdeme, a kinek gavallériáját már volt alkalma a város közönségének többször megismerni.

A kaszárnyából indul ki a majdnem tragikussá vált dolog kezdete. A 37-ik gyalogezred egyik freitere, a ki piros szegélyű katonaruháján büszkén viseli az egy csillagot, — mint Nagyváradról jelentik — beleszeretett egy közei kis falu zsidó korcsmárosának leányába. A fiatal leány lelkének nem kellett a szív meggyőző ereje, hatalma. Elég volt az az ígérlet, hogy amikor a vitéz freiter leveti magáról a katonai egyenruhát, felesége lesz a leány.

Es szállt az idő s az idő közben egy kis borut hozott a tisztos ház falai közé. A leány elvesztette lelkének szép álmait és a leánykor boldogságát kínos napok váltották föl.

Az öreg ember, a leány apja, ekkor elhatározta, hogy leányának nyugalmit visszaszerzi. Elment a nagyváradi várba és jelentkezett Karg báró ezredes előtt. Elmondotta neki leányának tragikus történetét és megható szavakkal kérte a vitéz ezredes, hogyha lehet, adassa vissza a kis falusi ház csendes nyugalmit.

Karg báró ezredes maga elé parancsolta a freiter urat, aki természetesen halálos rettegések között állott a mindenható ezredes elé.

— Katonáim között csak becsületes embereket szeretek látni, jelentette ki az ezredes. Elvárom, hogy jóvá teszi azt a hibát, amit az ellen a család ellen vétett. Rövid idő alatt meg akarok győződni róla.

A vitéz freiter ur katonásan köszönt, aztán eltávozott. Másnap már ott volt a kis falusi házban s a szegény megkínzott család végtelen nagy örömeire eljegyezte azt a leányt, a kinek mosolygós két szeme három hónapon keresztül csak könyöklől permetezett. Sokan emlegetik azóta az aranygalléros katonát abban az egyszerű falusi családban.

Klotild főhercegnő temetése.

(A király Budapeston.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 16

József főhercegnek fiatalon elhunyt leányát, Klotild főhercegnőt pénteken temetik, a szomorú alkalmából a király egy napra Budapestre jön.

A holttestet még tegnap helyezték ravatalra az alsóthi kastélyban, s elárasztották azt a virágok és koszorúk halmazával. A ravatal elé tömegesen érkeznek a küldöttségek, a melyeket Unterwies udvari tanácsos fogad.

A beszentelés csütörtökön délután 4 órakor lesz, a melyen a szertartást Várossy Gyula székesfejérvári püspök végzi. A szertartás után a koporsót az enterprise diszfurgonján a Felcsuth-Al-Csuth vasútállomásra viszik, a hol külföldön udvari vonat vár a halottra.

A vonatot fél 6 órakor indítják utnak a mely pontban 8 órakor érkezik meg a déli vasút pályaházába. Itt ma már gyászlepellet s s ideiglenes ravatallal láttak el egy nagy termet, s a vonat megérkezés után ide hozzák a halottat.

A vonat megérkezése után a koporsót a ravatalos terembe viszik az udvari lakások, s oda mennek a főhercegi család tagjai, a kiket Kanter Károly apát udvari plébános és Demény Dezső várkaplán fogadnak. Elhelyezkedés után csendes beszentelés lesz, melynek végeztével a főhercegi udvar felhajtja a várpalotába, a halottat pedig felkísérik a Szent-István kápolnába. Az utvonalon a 69-ik gyalogezred legénysége s a rendőrség áll sorfalat, amely mögött a közönség helyet foglalhat egész az új várőrségi palotáig.

A menet a Krisztina-köruton át indul el a várba, s azt egy szakasz gyalogság nyitja meg, ezt követi egy udvari futár, a főhercegi ház képviselői, két szolgálattévő kamarás, a főudvarmester.

A beszentelés után a főhercegi család a várba érve a Szent-István kápolnába vonul. A gyászmenet az új szerpentin uton halad föl a kápolnához. Itt a lakások a koporsót a ravatalra helyezik s azt ujjabban beszentelik infulával, nagy asszisztenciával. A szertartás alatt az Op-ra énekkara a „Miserere“-t énekl. Tíz órakor a templomot elzárják s ott csak egy udvari hivatalnok marad.

Pénteken reggel nyolc órakor Kanter Károly apát újra beszenteli a koporsót, a mire megkezdődnek a csendes misék, melyek félóránként délig tartanak. A ravatal előtt felváltva egy udvari pap s apáca imádkozik. Ez alatt a közönség is megtekintette a ravatalt. Tizenkét órától egyig meghúzzák az összes harangokat.

A beszentelés és temetés 4 órakor lesz, a melyet eddigi megállapodások szerint Vaszary Kolos bíboros hercegprimás végez. A templomban csak meghívottak vehetnek részt. Ott lesz a miniszterium, a főnéltóságok, az országgyűlés két házának elnökei, alelnökei, a legfőbb bíróságok fejei, a tábornoki és tisztikar, a polgármesterek stb. Azonkívül a főudvarmester, a szolgálatot tevő kamarások.

Az oratoriumban foglal helyet a király, két-két főhercegnő s főherceg, a kik holnap érkeznek a fővárosba. A szertartás alatt az operaház énekkara a „Liberá“-t énekl, a mely után az udvar távozik. A halottat ezután a kriptába viszik. A kriptában az udvari plébános újra beszenteli a koporsót, mire a főudvarmester a koporsó kulcsait megőrzés végett átadja a plébánosnak.

Dal a páholyokról.

Az aradi színház páholy-bérleteire vezetett zárt tegnap föloldották.

Egyik közismert alperestől
Hallottam azt a maximát,
Hogy nincsen olyan uriember,
Ki ekzekuciót imád;
Sőt, — hogyha ennek ő a tárgya,
Az kellemetlen egy dolog . . .
— E mondásról eszembe jutnak
A páholyok, a páholyok.

A pénzes ember tudniillik
Kibérelt páholyokba jár,
S ennek fejében Zsűl direktor
Egynémely aprópénzre vár.
Ellenben van, ki varni nem tud, —
S bár Zsűl ur bosszusan morog,
Mégis csak zár alá kerülnek
A páholyok, a páholyok.

A dráma szörnyű, Zsűl a hőse,
Jajong, akár a szinpadon
Az opposzió hiába,
Miniszternél az irgalom!
Es dől a kérvény nyakra, főre, —
Es im, a föld mégis forog,
Holott a zár alatt maradnak
A páholyok, a páholyok!

Örökkön ám nem tarthat ez se,
Ellágyul a miniszter ur,
S egy szép napon — bár nem fizet Zsűl,
A lánc . . . pardon, — a zár lehull.
Novelli is jön . . . S én, a nagy Zsűl
Ezentul így imádkozok:
„Tied az ország és dicsőség,
De hadd legyen enyém a bőség,
S a páholyok, a páholyok!“

—zab.

A delegáció ülése.

(A hadügyi és külügyi albizottság.)
— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 16

A magyar delegáció hadügyi és külügyi albizottsága ma délután három órakor megkezdte a közös kormány részére a jövő év első két hónapjára adandó indemnitás tárgyalását. Hosszas vita volt mindakét ülésen. A hadügyi vitában részt vett Pitreich hadügyminiszter is, sajnálatát fejezte ki, hogy nem bírja a magyar nyelvet, délután öt órakor az indemnitás megadásával ért véget az ülés. A külügyi albizottság ülésének főeseménye Goluchovszky exposeja volt.

A delegáció tagjainak tiszteletére Szemere Miklós a Yockey-klubban ma este ebédet adott, a melyre a közös miniszterek is hivatalosak voltak.

A két albizottság üléséről a következő távirati tudósítást vesszük:

A hadügyi költségvetés.

A hadügyi albizottság ülésén Széll Kálmán elnökölt.

Münnich Aurél ismertette az indemnitás javaslatot.

Okolicsányi László ellenzi a javaslatokat, míg a külügyi expozét nem ismeri. Az indemnitás bizalmi kérdésnek tekinti.

Hegedűs Sándor megvédi a javaslatokat, Okolicsányival szemben. Az indemnitás megadása nem tekinthető bizalmi kérdésnek.

Wilczek Frigyes gróf, bár nem mindenben ért egyet a javaslattal, mégis megszavazza, nehogy a meg nem szavazás obstrukció szinben tűnjék fel.

Ugron Gábor hosszú beszédben kifejti, hogy az ellenzék hosszú évtizedek minden bűnét torolja meg obstrukciós beszédekkel. Végül hosszasan fejtegetti azt az álláspontját, hogy a delegáció az indemnitást se meg nem adhatja, se meg nem tagadhatja, mert ez egyedül az országgyűlés joga.

Pitreich hadügyminiszter kijelentette, hogy az ő tárcájára nézve nem adhat előterjesztést, arra se oka se anyaga nincsen, mivel csak indemnitásról van szó.

Szentiványi Árpád és Hódossy Imre Ugron javaslatának adatait cáfolják.

Wilczek és Ugron viszonzválasza után Tisza István gróf kijelenti, hogy az ujoncok megszavazása és a vérendszer megállapítása nem a delegáció elő, hanem a törvényho-

zás hatáskörébe tartozik. Ennélfogva az a parlamentáris felügyelet, a melyet a delegáció gyakorolhat, csak a hadügyminiszter egyéb ténykedéseire vonatkozik. Nem óhajtáná, ha a delegáció ez irányban korlátokat szabna. Hivatkozik a magyar országgyűlésre, a hol évről-évre kérnek indemnitást. Célját tévesztett dolog, ha már most minden egyes részletkérdést tárgyalnak, holott arra a budgetnél van alkalom.

Széll Kálmán és Münnich Aurél felszólalása után szavazásra került a dolog. Az albizottság elfogadta az indemnitást.

Holnap délután a jelentésekre kerül a sor.

Miklós Odön javaslatára kimutatást kívánnak a közös hadügyminisztertől az 1904. évre nézve a tisztek honosságának százalékos alakulásáról. Ugron Gábor javaslatára ezt megoldották azzal a kérdéssel: a tisztek közül hányan bírják a magyar nyelvet annyira, hogy a magyar csapatok kiképzésénél sikerrel alkalmazhatók. Wilczek Frigyes javaslatára pedig a százalékos arány mellett számszerű kimutatást kérne.

Goluchewszky expozéja.

A külügyi albizottság ülését a külügyminiszter expozéja nyitotta meg.

Goluchewszky Agenor gróf külügyminiszter hosszú beszéde elején a kereskedelmi szerződésekkel foglalkozott és azután a hármasszövetségre tért át. Kijelentette, hogy a szövetségnek vannak ugyan ma is ellenségei, de ezek elszigetelve állanak és különben is olyan emberek, akik eivből mindent elleneznek. Ezeknek az akadékoskodóknak azonban kár volna fontosabb jelentőséget tulajdonítani. Foglalkozik ezután a mintegy három hónap óta észlelhető irredenta törekvésekkel, melyek sajnálatos tünetek ugyan, de a kormány részéről a leghatározottabb visszautasításra találtak. Különös elismeréssel honorálja azt az előkelő nyugalmat, melyet a komoly sajtó tulnyomó része és Oroszország is e törekvéseket fogadta. Ezután az 1897. évi szentpétervári megállapodásokat ismerteti meg és az ezzel összefüggő balkáni állapotokat. Teljes részletességgel ismerteti a monarchiának Oroszországgal együtt a portánál tett lépéseit és az ennek nyomában járó sikereket, továbbá Bulgáriában tett lépéseit, melyek következtében a bolgár kormány a felkelést nem istápolta. A közelmúlt eseményeit ismerteti azután, különösen a szerbiai tragédiát. Kijelenti, hogy a kormány kötelességének tartotta az új kormányt elismerni és őt további pályáján támogatni. Románia politikája a balkáni zavarokat illetőleg a politikai érettségnek minden ismérvét mutatja.

Azon fejedelmi látogatások, melyek a közelmúltban történtek, nem csekély mértékben járultak hozzá a barátságos viszony ápolásához. Ezután rátér azokra a vádakra, melyeket a közös kormány ellen emeltek a pápaválasztás alkalmából. Ezeket helyteleneknek mondja. A vetojog, ha nem is alapul valamely meghatározott törvényen, és ha az egyház sohasem ismerte is el, mindazonáltal az idők folyamán szokásjoggá fejlődött ki, mely a Habsburg korona viselői, valamint Franciaország és Spanyolország által ismételtén gyakoroltatott. Végül határozottan visszautasítja azt a feltevést, mintha a monarchia a vetojog gyakorlásánál politikai konstellációt képviselt volna.

Az exposé után

Falk Miksa előadó állott föl, oly nagy fontosságúnak tartja a külügyminiszter nyilatkozatait, hogy nem érzi magát hivatottnak arra, hogy e percben a fölött itéletet mondjon. Azért azt indítványozza, hogy az expozét nyomassák ki, a delegáció tagjai között osszák szét és a külügyi költségvetésnél tárgyalják.

Ugron Gábor ezt ellenezte. Azt indítványozta, hogy az expozé fölött való vitát holnap, vagy holnapután kezdjék meg.

Okoicsányi László Ugron Gábor javaslata mellett.

Hódossy Imre és *Kristóffy* József az előadó indítványa mellett szólaltak föl.

Az utóbbi értelemben szólalt föl *Tisza* István miniszterelnök is, a mire kimondták, hogy a külügyi expozét a költségvetés alkalmával tárgyalják.

Letartóztatott postamesternő.

(Az aradi törvényszék új foglya.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 16.

Az aradi kir. törvényszék fogháznaak száználmas uri rabja van, egy beteg asszony, a kit az élet mostoha körülményei a bűnbe sodortak, kezét az idegen pénzhez vitték. Más talán a nyomor mellett is erős, becsületos tudott volna maradni; ő megtévedt, s most megkezdí a bűnéért való vezeklést.

A letartóztatott: *Orosz* Jánosné szül. *Kirilli* Malvin székudvari postamesternő. A letartóztatást *Nyirő* Géza vizsgálóbíró azért rendelte el, mert *Orosz*né egy 2600 koronát tartalmazó pénzes levelet, amely *Wenckheim* Frigyes gróf részére érkezett, — elsikkasztott. Ez a tény adott okot arra a gyanura is, hogy a pénztár kezelése körül más szabálytalanság is fordult elő; a rögtönösen megejtett rovincsolás tényleg igazolta ezt a feltevést, kiderült t. i., hogy a postán már részóta folyt a pénzes utalványokkal való visszaélés.

Az eltévelyedett uriaszonyt ma reggel behozták Aradra, az ügyészség fogházába. *Nyirő* Géza vizsgálóbíró a további kihallgatást itt foganatosította. Ennek folyamán *Orosz*né beismerte, hogy a pénzes levelet tényleg felbontotta, és a benne levő pénzt kivéve, annak felét a régebbi idők folyamán elsikkasztott öszszegnek fedezésére fordította. A felbontott levelet a benne maradt pénzzel együtt elrejtette lakásában. A megtartott házkutatás tényleg igazolta a vallomás igazságát; megtalálták a levelet, amelyben körülbelül az elsikkasztott öszszeg fele is megkerült.

*Orosz*né azzal védekezik, hogy bűnös tetteére az óriási nyomor vette rá. Összevissza 140 korona havi jövedelme volt; ebből kellett megélnie, ebből kellett a hivatali, irodahelyiséget, írószereket, szóval minden költséget fizetnie. De még így sem tért volna a bűn útjára, ha egyedül magáról lett volna szó. Azonban férje, aki ugyancsak postatiszt volt, súlyos idegbaja miatt kénytelen volt nyugalomba vonulni, és csekély végkielégítése, amelyet a szolgálatból való kilépésekor kapott, csakhamar ráment a gyógyítási költségekre. Azután őt is az asszonynak kellett eltartani és gyógyíttatni; kis gyermekeinek pedig enniük kellett.

A szerencsétlen asszony különben teljesen megtört. Most is áldott állapotban van és az óriási izgalom, a lelki gyötrelmek valósággal tönkretették. Két nap óta egyáltalában semmit sem evett és makacsul vonakodik attól, hogy bármit is egyék, úgy, hogy félt, miszerint a vizsgálati fogságot sem bírja ki.

Védőjéül *Nagy* Sándor dr. aradi ügyvédet jelölte meg, aki a védelmet el is vállalta, és ma meg is jelent *Nyirő* vizsgálóbíró előtt. A vizsgálóbíró az asszony kihallgatása után elrendelte a vizsgálati fogságot, ami ellen a védő felebbezést jelentett be. A védő ebben kifogásolja, miszerint a vizsgálati fogságot azon alapon rendelték el, hogy hivatali sikkasztásról vagyis öt évtől tíz évig terjedhető feyházbün-

tetésről van szó. A felebbezés folytán ebben a kérdésben 5—6 nap múlva a vádtanács fog dönteni, s nem lehetetlen, hogy a vádlott javára, mert az új bűnvádi perrendtartás értelmében vizsgálati fogság még ilyen súlyos esetben is mellőzendő, ha csak olyan körülmények nem forognak fenn, amelyek azt határozottan megkívánják, (mint például a megszökés veszélye.) Ez azonban alig tételezhető fel erről a minden anyagi eszközt nélkülöző, beteg asszonyról.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

December 31. Kereskedők Szilveszter-estéje (Központi Szálló.) — A pécskai ifjuság táncvigalma (Haller-szálló.)
Január 2. Kaszinó-estély (Saját helyiség.) — A Székely-Ötthon estélye (Központi Szálló.) — Az aradi magyar nyelvterjesztő-egyesület bálja (Szinházi sörccsarnok.)
Január 9. A Vörös Kereszt és Fehér Kereszt-egyesületek nagy ünnepe (Központi Szálló.) — Hivataliszolgák bálja (Kass vendéglő.)
Január 16. Az atletikai klub bálja (Fehér Kereszt.)
Február 2. Tanítók bálja (Polgári flútskola.)
Február 13. A szegény tanulókat segélyező egyesület bálja (Fehér Kereszt.)

(=) Az aradi magyar nyelvterjesztő betegsegélyező és temetkezési egyesület január hó 2-án, a színházi sörccsarnok termében zártkörű táncvigalmat rendez.

Az aradi állami tisztviselők gyűlése.

(Jelentés a fizetésrendezés ügyéről.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 16.

Az aradi állami tisztviselők egyesülete ma délután az államjósázigazgatóság egyik hivatali helyiségében érdekes gyűlést tartott, a melyen behatóan foglalkoztak a fizetésrendezés ügyével.

A gyűlést *Kosinszky* Viktor, az állami szállótelepek igazgatója, az egyesület egyik társelnöke vezette. Az ülés fő tárgya az ő jelentése volt az állami tisztviselők központi egyesületének december 5-én tartott gyűléséről, a melyen az ő aradi egyesület képviselésében részt vett.

Kosinszky elmondta, miszerint *Vörös* László nyug. államtitkár, a központi egyesület elnöke kijelentette, hogy azok a támadások, melyek a központot a miatt érték, hogy ez a miniszterelnök válasza után a további akciót nem tartotta szükségesnek, nem voltak indokoltak. Annyival inkább, mondotta *Vörös*, mert ő a deputáció-járás után a fizetésrendezésre nézve oly adatokat szerzett be, a melyek teljesen megnyugtatók.

A miniszterelnök határozott felhatalmazása alapján kijelentette *Kosinszky*, hogy a kormánynak egyáltalán nincs szándékában a tisztviselők fizetésrendezését akár elodázní, akár a fizetés rendezés mérvét kisebbiteni; sőt a saját jóakarataból és belátásából oda törekszik, hogy az a lehető legrövidebb idő alatt és minden valószínűség szerint az eredetileg kontemplált arányban vitessék keresztül. Ez a jövő évben, de valószínűleg annak az elején, okvetlenül bekövetkezik.

A mi az 1903. évre támasztott jogait az állami tisztviselőknek illeti — tolmácsolta tovább *Kosinszky* *Vörös* László információit, — a miniszterelnök felhatalmazta *Vöröst* annak kijelentésére, hogy az állami tisztviselők fizetésrendezésére felvett 16 millió korona összeget teljességében és az eredeti javaslat mérvének arányában, még december havában, karácsony előtt okvetlenül kiosztják az állami tisztviselők között. Ha a pótlékok kiosztásánál, szemben az eredeti javaslattal, némi differenciák mutatkoz-

nának, ez ne jogosítson föl senkit annak hiedelmére, hogy a végleges fizetésrendezés ily is arányban kisebbedni fog.

A központi egyesület választmánya azt javasolta, hogy a dolgok ily állása mellett ne forszírozzák a dolgot, és ejtsék el a tisztviselők kongresszus eszméjét. *Kosinszky* azt felelte erre, hogy ő nem razaszkodik a kongresszushoz, de szükségesnek tartja, hogy akár közgyűlés, akár egyébnek formájában módot adjanak arra, hogy az előadottokról a vidéki körök tagjai közvetlen tudomást szerezzenek, mert esetleg egyes lapok helytelen információi újra arra adnának alkalmat, hogy a vidéki körök elenséges álláspontra helyezkedjenek a központtal szemben.

Kérdés merült föl arról is, hogy az általános fizetésrendezés mikép fog keresztülvitetni?

A budapesti gyűlés azt az álláspontot foglalta el, hogy miután a törvényhatóságok fizetésrendezésének az állami tisztviselőkkel való együttes megoldása oly nagy munkával jár, hogy az hosszú időre elodázná az ügyet, az állami tisztviselők fizetésrendezése a törvényhatóságoktól teljesen különállóan vitessék keresztül, vagy ha ez nem lehetne, oly módokat keressenek rá, a melyek az állami tisztviselők fizetésrendezésének életbeléptetését ne késleltessék.

A pénztári tisztviselők évadéjának eltörlése tárgyában is kérdést intéztek *Vörös* Lászlóhoz, a ki azt felelte: csak annyit tud, hogy a javaslatot benyújtották, azt a pénzügyi bizottság elfogadta; de a jelenlegi kormány álláspontját nem ismeri. Azonban utána jár a dolognak, s a januári közgyűlésen referálni fog.

Végül az 1902. év november és december hónapjára esedékes hat millió koronára nézve kérdezték meg *Vöröst* Lászlót. Ebben ő határozott választ nem adhatott, miután — úgy mond — a kormány álláspontját nem ismeri, de ez a hat millió korona csakis új törvényhozási intézkedéssel lesz folyósítható.

A mai gyűlés *Kosinszky* Viktornak részletes kimerítő jelentését többek felszólalásai után tudomásul vette, s hozzájárult a központ azon határozatához, hogy ne tartsanak kongresszust, hanem közgyűlést, a melyen azonban a vidéki köröknek nemcsak a delegáltjai, hanem bármely tagja megjelenhetik. Kimondta a kör, hogy e gyűlésig várakozó álláspontot foglal el. Az aradi kör ezen budapesti gyűlés után, januárban tartja közgyűlését s foglal állást a fizetésrendezés kérdésében.

A gyűlés ezután a tisztviselőknek szerzendő kedvezményekkel foglalkozott. Bejelentették azon kereskedők nevét, a kik az állami tisztviselőknek kedvezményeket hajlandók adni, s kimondták, hogy folytatják az akciót az iránt, hogy a tisztviselők minél nagyobb téren kapjanak kedvezményeket.

Végül elhatározták, hogy akciót indítanak a tagok szaporítására, s a vidéken levő állami tisztviselőket is bevonják az egyesületbe. Miután az egyesület a legnagyobb buzgalommal működik az állami tisztviselők érdekében, óhajandó is volna, ha annak minden aradi és vidéki állami tisztviselő a kötelékébe lépne.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

Tavas.

— Bemutató előadás. —

Mikor a bölcs rabi Akiba világhörülí útjára bocsátotta ama nevezetes mondását, mely szerint semmi sincs új a nap alatt, alig lehetett fogalma arról, hogy lesz valaha a világon ope-rett irodalom, amelyre ez a szállóige napról-napra mindjobban ráillik. Gyanus már minden

operett, amely... addig jutottunk, hogy ha ebből a műfajból újdonságot akarunk látni, akkor elő kell vennünk a régi idők operett-muzsikáját és az operett közepkorának librettóját. A *Tavasz*-nak sikere volt a fővárosban s sikere volt ma este nálunk. Ennek a sikernek egyik tényezője az, hogy a darab fél lábbal a régi erkölcsökre támaszkodik: csupán a librettója való az új korból, míg a zenéje csak azért megy újdonságzamba, mert nem mai keletű. Ez látszólagos eilentmondás, de a dolog tényleg így áll.

A „Tavasz” zenéje tősgyökeres német muzsika, de azért kedves még abból az időből, mikor nálunk is csak a ländlerok, a bécsi walcerek s az ugyanodaváló hopszaszák jártak. Nem divatosak már, de kellemesek. A szöveg magán viseli a jelenkor bélyegét: darabos, összefüggéstelen, viccokra utazik és nem eseményekre. Van azonban egy előkelő tulajdonsága. Igen jó alakokat vonultat föl: egy szobaleányt, aki az első felvonásban a vidékről jön be s a harmadik felvonásban már kék-vókot táncol, egy férjet, aki otthon rokkant s minéllyt a papucs alól kiszabadul, azonnal donzsuan lesz, a goromba sauwirth és idegbajos pincére; a többi alakba uton-utfélen bele lehet botlani.

Az első felvonás elég mozgalmas. Itt jelenik meg *Rózsa Lili*, a falusi szobaleány paraszt öltözetben; esetlenül topog, de azért biztos, hogy a darab végéig egynehány férj megcsalja érte a feleségét. Belépő dala tetszett, groteszk mozdulatai szintén. A második felvonásban *Polgár Sándor* mulattat, mint megifjúdott férj, *Rózsa Lilivel* tüzes táncot járnak s ez a tánc legkiemelkedőbb pontja az előadásnak. Zenéileg is le sikerültebb ez a felvonás, sima, fülbemászó a bevezető-zenéje, mely kellemes kvartettbe megy át s azontul is bőségesen ontja a melodikus keringőket. A felvonás füttykórussal végződik, ezt a zeneszámot megisméltették jeléül annak, hogy nemsokára az utcán lesz.

Az utolsó függönyhuzás után *Sarkadi* lép föl s pompás dolgokat visz véghez, mint egy nyári korcsma ideggörccsös pincére. Ez fényes alakítás, a legnagyobb dicsőre méltó. Ugyanitt táncolja *Rózsa Lili* a kék-vókot, mely természetesen szintén nem maradt ujrázások nélkül.

A darabnak általában sikere volt, „beütött” mint mondani szokás. Jó volt hozzá az előadás is, gyors, folyékony menetű, változatos és mozgalmas. A sikert az est főszereplője: *Rózsa Lili*, továbbá *Zilahiné*, *Répassy Gusztli*, *Pajor Ágnes*, *Polgár*, *Sarkadi* és *Bónis* teremtették meg. Végül ne feledkezzünk el a társulat show girl-jeiről sem: fölvonult vagy ötven kis ballerina-s valóságos balettel lejtettek nem kicsiny mulattatására a közönségnek. (a.)

* A színház új opera-estjei. Két kiváló operára készül most az aradi Nemzeti Színház. Az egyik *Verdinek* örökbecsű alkotása a *Rigoletta*, mely valóságos inkarnációja a melodikus olasz operának, másik eredeti magyar alkotás, *Orbán* Arpádnak, az aradi színház kiváló karmesterének magyar tárgyú, poétikus dalműve a *Katinka*. A darab a fővárosban igen nagy sikerrel került színre több ízben is, s ezt nemcsak eredeti magyar motívumokon felépült zenéjének, hanem kiváló költészettel megírt szövegének is köszönheti, mely *Thury Zoltán*, a kiváló fővárosi belletrista tollából került ki. Mind a két operából párhuzamosan folynak a próbák, mert legközelebb már színházi játékrendbe illesztik őket.

* *Komlóssy Ilonka* szerződése. Az *E-s* írja: A Vígyszínház igazgatósága a jövő virágvasárnaptól szerződtette *Komlóssy Ilonkát*, a pécsi színtársulat kedvelt tagját, kinek „kapós” voltát legjobban bizonyítja, hogy először *Zilahy*

Gyula aradi színházgató fizetett pécsi kollégájának 1000 korona bántpénzt, most pedig a Vígyszínház szurja le *Zilahynak* ugyanazt az összeget érte.

* *Futó csillagok*. Ifjan elhunyt költőink jellemképei. *Irtá Prónai* Antal dr. Budapest. A Szent-István-Társulat kiadása. Rendkívül kedves és megrövidítő *Prónai* kis könyvének még formája is. De kedves, vonzó s amellől tanulságos tartalma is. Könnyed, szellemes s mégis tudományos hangon rajzolja meg irodalmunk korán elhunyt jelesének jellemképeit, melyek ha nem is mindig tökéletesek, de a főbb dolgokban az olvasót biztosan utbaigazítják. A tanulságos, kedveshangu kis könyvet minden irodalombarátnak melegen ajánljuk. Ára díszes egész vászonkötésben 1 korona 60 fillér. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. sz.

* *Emma néni tíz meséje jó gyermekek számára*. Kiadja a Szent-István-Társulat. *Udvary Géza* eredeti rajzaival. Budapest. A Stephaneum nyomása. Tartalmát és külalakját illetőleg irodalmi eseménye a magyar sajtónak. Nem ismerünk egy mesekönyvet sem, amely ily remekül volna illusztrálva. A képek a gyermekek gondolatvilágának pompásan megfelelnek, amellől ízlésesek és művésziek és mindenekfölött magyarosak. A külső kiállítás egyedül álló a magyar mesekönyvek között. Kötéstábláján arany négylevelű lóhere keresztoszora, alsó szárán vén fekete holló üldögél. A mesevilág hangulatos kifejezése. Csaknem négyzetletű, szokatlan formátuma a könyv. Merített papíron van nyomtatva tiszta, szép öreg betűkkel. A Stephaneumnak becsületére válik. A remek könyv ára 2 korona 40 fillér. Megrendelhető a Szent-István-Társulat könyvkiadóhivatalában: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.

Kubik — Nyisztornéről.

(A gyulai rémregény.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 16.

A gyulai törvényszék vizsgálóbírája ma reggeltől estig vallatta a tanukat dr. *Nyistor* Adorjánének és társainak bűnyűgyében. Kihallgatták *Kubik* Gyulát, Nyisztorné kedvesét is.

Kubik Gyulával ma egy ujságíró beszélgetett. A regényhős írnok ezeket mondta a többek között:

Szívesen mondom el mind nt. Becsületszavamra mondom, hogy én a mérgezési kísérletről, vagy gyilkossági kísérletről nem tudok semmit. Intelligens ember vagyok, diplomás jegyző, ismerem a törvényt és tudom, hogy mily bünt milyen büntetés követ. Tessék kérem elhinni, hogy én azt az asszonyt nem szerettem; én annak az áldozata vagyok. A levelet azért irtam, mert az asszony forszírozta és utánam járt. Én tele voltam máj vele és már a látásától is félttem. — Szerelme hízelgett nekem, de én őt szerelemmel nem szerettem soha, csak odaadó köteles tisztelettel viseltettem iránta. Becsültem, mint „nagyságos asszonyt” és oly gavallér voltam, hogy az én szememben nem is lett ő alacsonyabb; mindig is tisztelni fogom őt köteles odaadással, de nem szerelemmel.

Majd a levél-ügyre így tért át *Kubik*:

— Az a körülmény, hogy egy levelemet elfogták, nem bizonyít semmit se. Az asszony addig kért és izent, hogy írjak egy sort neki, mert másképp meghal. Ezért irtam neki. Aztán ép az izenet előtt egy nappal a csabai piacon egy ismeretlen nőszemély azt mondta, hogy dr. *Nyisztorné* új szeretőt tart; a szeretője az árvaházzal szemben, a pénzügyigazgatóság épületében lakik, és följelentéssel fenyegetőzött, ha nem ad neki pénzt. Hát csak ezért izentem neki a levélben, a mikor *Joszip Péter* lóháton átküldte Csabára, hogy: „Vigyázz a dologra, mert elárulnak.”

Én azóta nem beszéltem *Nyisztornéval*, mert megfogadtam *Lukács* főszolgabírónak, hogy a dolgot rendezni fogom, ő azonban többször üldözött engem.

Azután *Kubik* elmondta hosszasan, elejétől végig a *Nyisztornéval* való viszonya történetét, s végül így szolt:

— Tőstíleg-lelksíleg meg vagyok törve. Felfüggesztettek állásomtól; fizetésemnek csak egy harmadát kapom. Ha ellenem esküsznek, akkor én is elmondok mindent. Legyen még nagyobb botrány. Megkeserülök, hogy két hete, nem eszem, nem iszom és nem alszom az izgalom miatt.

A mai kihallgatáson ismét a terhelteket szembesítették *Kubikkal*. A terheltek beismerték bűnüket. Vannak tanuk, akik *Nyisztornét* és *Kubikot* még a legutóbbi időben is együtt látták Csabán.

Az orvosok kétségtelennek tartják, hogy *Nyisztorné* hiszterikus tébolyban szenved, és állapota igen aggasztó. *Kubikkal* való viszonya kétségtelen bizonyíték beteges lelkiülete mellett.

Hottingerné temetése.

(Az Andrássy-téri gyilkosság.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 16.

Hottinger Jánosnét, a tegnapi délutáni családi dráma áldozatát ma délután temették el a felsőtemető halottas házából. Egyszerű mázolt fakoporsóban vitték ki utolsó útjára a szomorú véget ért fiatal asszonyt. Nagy néptömeg kísérte a gyászmenetet a temetőbe, ahol az elhunyt testvérei és elárvult kis fia utolsó bucsuként egy-egy göröngyöt dobtak a megásott sirba.

A gyászszertartást *Wlassics* Anasztáz mi-norita áldozár végezte. Délután négy órakor hozták ki a koporsót a felső temető halottas házából. Közvetlenül a koporsó után ment az öreg *Matuskáné*, a halott édesanyja, aki a hét-éves *Józsi*t, a halott fiát vezette. Ott volt azonkívül a szerencsétlenül járt asszony két fivére, *Matuska András* és *János* is; az egyik *Nagy-Kanizsáról*, a másik *Szent-Leányfaivárról* jött be a temetésre.

A komoran egyszerű gyászszertartás után lebocsájtották a koporsót a sírgödörbe, és beföldelték. A nyirkos, fekete sírhalomra rátették a koszorukat, amelyek között nem egy teljesen idegen embertől való. A legtöbb koszoru szalag nélküli, — csak kettő van, amelyiken szalag is lóg. Az egyik az a felírás:

Szeretett Mariskánknak — édesanyja és fia.

A másikon: *Szeretett Mariskánknak — András és József.*

A gyászolók könnyezve helyezték a sírra ezt a két egyszerű koszorút. A kis *Hottinger Józsi* hangosan sirt, és el-elcsukló hangon mondta:

— Ott fekszik a mama, a kit apa meggyilkolt...

A gyilkos maga ismétli tegnapi vallomását, és egyáltalán nem látszik rajta, mintha megbánta volna bűnét. Érdekes, hogy a meggyilkolt asszony anyja, és *András* nevű sógora ma délelőtt megjelentek a rendőrségnél, és követelték, hogy *Hottingert* kényszerítse a hatóság a temetésen való megjelenésre. Ezt a tetemre hívás formájú követelést azonban természetesen nem teljesítették. Mindenesetre figyelmet érdemlő dolog ezeknek az egyszerű embereknek a felfogása, akik azt hiszik, hogy a gyilkosnak büntetés, a halottnak pedig megnyugvás, ha az áldozat temetésén a gonoszlevő is megjelenik.

A gyilkost különben ma ismét kihallgatta a vizsgálóbíró, és a kihallgatás után elrendelte a vizsgálati fogságot, ami ellen ugy a vádlott, mint védője, Nagy Sándor dr. ügyvéd, felebezték. A döntő szót a vádtanács fogja kimondani.

A meggyilkolt fivére, Matuska András, azt mondja, hogy Hottingerrel öt-hat nappal a gyilkosság előtt beszélgetett, aki azt mondta, hogy feleségével a legjobb egyetértésben él; szereti őt, mert jó asszony, mint a asszony. Matuska jelentkezni fog a vizsgálóbírónál, hogy ezt elmondja.

HIREK.

— **A király Budapesten.** Bécsből táviratozzák: Az eddigi rendelkezések szerint ő Felsőcsiszeri Klotild Mária Raineria főhercegnő temetésére Budapestre utazik. O felsége a temetés után ismét visszatér Bécsbe. A király pénteken reggel 6 óra 40 perckor külön udvari vonaton a fővárosba érkezik.

— **Az aradi zsidó hitközség Hatvany-Deutsch Sándorhoz.** Az aradi zsidóhitközség a minap hosszabb ártatban, meleg hangon üdvözölte Hatvany-Deutsch Sándort abból az alkalmából, hogy a király a főrendiház örökös tagjává nevezte ki. A hitközség Hatvany-Deutsch Sándorban a földit, a hitközség egykori elnökének fiát üdvözölte. Ma érkezett meg a hitközséghez az új főrend válasza, melyben szeretetteljes hangon mond köszönetet a megemlékezésért.

— **A szerkesztőség.** Kazab Geza, a budapesti hírlapíró-gárda egyik tehetséges fiatal tagja a mai napon belépett az Aradi Közlöny szerkesztőségének kötelékébe.

— **Az új párisi nagykövet.** Bécsből táviratozzák: A Wiener Zeitung jelenti: O felsége folyó évi december hó 10-iki legmagasabb elhatározással elfogadta Wolkenstein-Trostburg Antal gróf francia köztársasági rendkívüli és felhatalmazott nagykövetnek saját kérésére való nyugalmazását s neki ugyanezen alkalmából sok évi hűséggel és odaadással teljesített kiváló szolgálata elismerésül a Szent István-rend nagykeresztjét díjmentesen adományozta. O felsége december 10-iki legmagasabb elhatározással a külügyminiszter előterjesztésére Khevenhüller-Metsch Rudolf gróf rendelkezési állományban lévő rendkívüli és felhatalmazott nagykövet címével és jellegével felruházott rendkívüli követet és minisztert kinevezte rendkívüli és felhatalmazott nagykövetté a francia köztársaságnál.

— **Királysértő színházi plakátok.** Az a furcsa dolog esett meg, — a mint fővárosi tudósítónk táviratozza — hogy a Király-színház követett el királysértést. A budapesti király-színház igazgatósága legközelebb előadandó darabjához, a „Makrancos hölgyek“ (Lysistrata) című operettéhez Faragó Gézával plakátokat rajzoltatott, amelyek egy erősen kikarikírozott, osztrák tábornoki ruhába öltözött néger ur áll. Illetve csak igyekszik állni, mert a térde erősen megrogy, és a feje szomorúan előrekonnyul, — szóval a borköziség ismérvei mutatkoznak rajta. Ennek az alaknak az arca oly feltűnően hasonlít az ő felségéhez, hogy a mai nap folyamán az ügyészség elrendelte a plakátok eldobását és a kiragasztottak eltávolítását, ami már meg is történt. A rendőrség a Király-színház helyiségeiben az összes falragaszokat lefoglalta, és beszállította bűnjelként az ügyészséghez. Az eset óriási port vert fel a főváros művészi köreiből, s most várakozással néznek a további fejlemények elé.

— **Házasságok.** Ma délelőtt lépett házasságra az aradi anyakönyvvezetői hivatalban

Lengyel János dr. budapesti ügyvédjei Gáspár Anna kisasszonyával, Gáspár Sámuelleányával.

Ma délután tartotta esküvőjét Pittner József városi adóosztály Szlavkowszky Mária kisasszonyával, özv. Szlavkowszky Károlyné bájós leányával.

— **Csetei Herzog Péter — báró.** Néhány nap múlva egy nagy kitüntetés válik publikussá. A király csetei Herzog Péternek és törvényes utódainak a bárói címet adományozta. Az új báró régi nemes, dus gazdag ember és a magyar-kereskedő-világban az elsők közül való. S mind a három a maga érdeméből lett. De egyebet is szerzett, értékesebbet a háromnál: köztisztviselőt és szeretőt. A kitüntetésben érdemes embernek egy fia és két lánya van, a ki már férjese van. Rájuk is átszáll a bárói cím.

— **Dienes Márton visszatérése.** A nagy vesztegetési botrány hőse, Dienes Márton, aki tudvalevőleg Amerikába szökött a Szápáry László pénzén, már elhagyta Amerikát és jelenleg Párisban tartózkodik, várva az alkalmas pillanatra, amikor visszajöhet Budapestre. Irt is már levelet több budapesti ismerősének, közölvé velük, hogy pénze már nincs. Különösen azt tudakolja nagy kíváncsisággal, hogy visszajöhet-e büntetlenül hazájába. O maga ugyan azt hiszi, hogy a vesztegetési ügyből kifolyólag semmi baja nem eshetik. Van azonban Dienes ellen család miatt feljelentés a budapesti törvényszéken s bizony megeshetik, hogy e miatt tartóztatják majd le, mihielyt hazajön.

— **Mangra Vazul bihari megyebizottsági tag.** Tegnapi folytatást Bihar vármegyében a megyebizottsági tagok választását. A buntyesdi kerületben két helyet töltöttek be. Az egyik helyre Mangra Vazul nagyváradi gör. keleti püspöki vikáriust, a másik helyre pedig Gerah Sándor gör. katolikus püspökségi kormányzót választották meg.

— **Ujhelyi Lipót hagyatéka.** Ujhelyi Lipót, a Megyesegyházán szerencsétlen véget ért nábob hagyatékát leltározta a budapesti kir. bíróság s erről a helybeli bíróságot is értesítette. Az Ujhelyi hagyatékát a leltár 4 471, 27 kor. 50 fillérre értékeli.

— **Gyűjtés a templomberendezésre.** A következő felhívás közlésére kértünk föl: Tisztelettel felkérem azokat az urhölgyeket és urnőket, kik szives fáradozással gyűjtöttek az új minoritatemplom berendezésére, de gyűjtőveiket még nem küldték be, szíveskedjenek azokat 1904. január hó 1-ig címre megküldeni. Dr. Csák Alajos Církjék plébános, rendfőnök.

— **Hajsza Szarafov Boris után.** A budapesti rendőrség tegnap egy névtelen levelet kapott, mely körülményesen elmondta, hogy Szarafov Boris, a híres macedón főkelő vezér, hogyan érkezett meg Budapestre, hol lakik és hogyan igazgatja a magyar fővárosban lakó honfitársait. A levél adatai szerint Szarafov Boris az Irányi-utcában lakott volna, egy honfitársánál. Az anonim levélben el volt mondva az is, hogy Szarafov Boris kihallgatásra akar jelentkezni a nagyhatalmaknál, közöttük elsőkül a mi királyunknál és a német császárnál. A kihallgatás célja az, hogy a nagyhatalmak avatkozzanak bele a bolgárok lelketlen sáfárkodásába és védelmezzék meg az elnyomott macedonokat. A detektívek még az éjjel végig kutatták az egész Irányi-utcat, de sem Szarafov Borisra nem akadtak, sem olyan gyanús bolgér, akinél a főkelővezér tartózkodott volna. Ennek dacára most már éber figyelemmel kísérik Szarafov Borist a budapesti titkos rendőrök.

— **Jótekingy adományok.** R. S. adakozott 2 koronát a népkönyvtára, 2 koronát az ingyen kenyérre, 1 koronát a szegény gyermekek karácsonyára. Az adományok nyugta ellenében átvehetők az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

— **A Porter féle karácsonyi tárlat,** a hatalmas ötven méter hosszú teremben valóságos ünnep-apokát varázsolt a Szabadság-ternek most igen élénk korzójára. Az elegáns uri fogatok egész tömege érkezik a Porter féle áruház elé s gyönyörű árukkal vagy csemagokkal dusan megrakva hajtanak ismét el. Az óriási terem alig képes befogadni a látogatók sokaságát, s meglátszik, hogy már csak néhány nap választ el bennünket karácsonytól. Tegnapi újból nagy küldemény érkezett különféle díszes játékcikkekkel, miáltal a választék még gazdagabb lett. A cipő-férfi és női divíziós-áruok szintén csufoláig telnek meg. Orvendetes tény, hogy városunkban ily nagyszabású vállalat működik, melyhez hasonló még a fővárosban sem akad.

— **Felhívjuk a n. é. közönség figyelmét** Kun József műtővös és ékszerész üzletére, kinek dusan berendezett saját készítésű ékszer raktára van, ugyszintén a karácsonyi, ujévi és nászajándékoknak alkalmas arany-ékszer, óra és dísz-ezüst áruk izléses és olcsó árban beszerezhetők Arad, Andrassy-tér 17 Reinhart-palota.

— **Ujabb cikkek érkeztek ismét** Nádler Lajos divatáruházába (Andrassy-tér 16) melyek kizárólagosan karácsonyi és ujévi ajándékoknak alkalmasak és tényleg fél árban árusítatnak, ajánljuk tehát ezen áruházra a nagyérdemű közönség b. figyelmébe.

— **Minden nőnek tudnia kell,** hogy a párisi és bécsi kiállításon arany éremmel kitüntetett Balassa féle valódi angol ugorkatej azonnal eltünteti a szepiőt, májfoltot és mindennemű tisztátanságot az arcról és annak gyönyörű üdeséget, fiatalságot kölcsönöz, kár tehát varni, mindenki vegye meg ma. Ara 2 korona, hozzávaló ugorka szappan 1 kor. 3 drb. 2 kor. 40 fill. Poudre 1.20 és 2 kor. Kapható Balassa Kornél gyógyszer-tárában Temesvár, Aradon Vojtek és Weisz ura nál, Krausz Elemér és társai drogueria üzletében, Földes Kelemen gyógyszer-tárában, Tábor Gyula gyógyszer-tárában Pécskalut 18 sz., ahonnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék Balassa féle ugorkatejet kérni.

— **Hegedüs Gyula** kefe, ecset és pipere-gyártási kereskedése Andrassy-tér 15. Hermann-palota. Nagy választék ruha, haj, fog, köröm, gazdasági és háztartási kefékben, fésű és acél áru, szarvasbőr, cocus lábtörölő, cocus szőnyeg, szivacs és fürdő-gyékény nagy raktára.

— **Szoba illatok** a legfinomabb minőségekben. 1 üveg 70 fillér Vojtek és Weisz cégnél Aradon.

— **x— Pármai ibolya-szappan.** E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdó szappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves, gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt tudjuk, hogy az arcóbort finomítja, üdíti, ugyanarra, hogy még a legérzékenyebb arcőrűk is nagy eredménnyel használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 drb. 80 fillér, 3 drb. 2 korona 20 fillér. Készíti Szabó Béla pipereszappangyáros, Miskolcon. Kapható Aradon, Vojtek és Weisz gyógyáru kereskedésében.

— **x— Karácsonyi és ujévi ajándékok** legolcsóbb bevásárlási forrása Orlai Sándor perzsa császári és spanyol királyi udvari szállító áruhaza, a Palais Royal (Budapest, Korona herceg utca 8.) mely a székesfővárosnak valódi átványossága. Ezer és ezer szebbnél-szebb tárgy van ott állandóan kiállítva. — Különösen felemlítendő: ékszerek gyémántutántatokkal (diamantes carbonique), párisi övek, csattok és legyezők, bőr kiegészítők, szivar és pénztárcák, fényképek, ezüst botok, kínai ezüst áruk, dísz aló órák stb.

TÖRVENYKEZÉS.

§ Hamis lelkészi oklevél. Az aradi törvényszék főtárgyaló tanácsának ma érdekes ügyben kellett volna ítéletet hoznia. Kovács Mihály volt aradi szerb tanító Beigrádban egy lelkész-képesítő bizottság előtt vizgátott és ennek alapján lelkészi oklevelet nyert. Az oklevéllel azonban pályázott többféle lelkészi állásokra, de itt Aradon észrevették, hogy az oklevél hamisítva van. Kizokirathamisítás büntette miatt vizgálatot indítottak ellene, melynek folyamán azonban avval védekezett, hogy egy szelhamo-

sokból álló vizsgálati bizottság előtt vizsgázott s ez a bizottság adott neki, aki teljesen jóhiszeműleg járt el, hamis lelkészi oklevelet. O csak később tudta meg, hogy a vizsgáztató cenzorok őt becsapták. A tárgyalás az érdekes ügyben ma lett volna, de a törvényszék elnapolta.

§ A román nép és az urak. Érdekes esküdtszéki tárgyalás folyt le ma délelőtt a budapesti büntető törvényszéken. Egy magyar ujságíró ült a vádlottak padján, mert — az ügyész vádirata értelmében a Budapesten *Voinea Poporului* című román nyelvű időszakilapban a szegény román népet a vagyonszétosztály ellen izgatta. A vádlott *Salusinszky* Imre Ignác hiriapíró, a Magyar Szó munkatársa volt, a ki román nyelven írta meg mindakét inkriminált cikkét. Ezekben sőtét színekkel ecsetelte a szegény román nép helyzetét. Különösen a biharmegyei román nép szomorú sorsát panasolta el, megírván, hogy ennek az írni, olvasni sem tudó népnek még a betető falatja sincs meg. A román nép tönkremenéséért különösen a nagy uradalmakal okozta. A cikk végén *Salusinszky* összetartásra és tömörülésre hívta fel a népet és különösen a tanuást és a szomszédokkal való testvéri egyetértést ajánlotta az elnyomatás és kizsákmányolás ellenszerül.

A mai tárgyaláson *Zsitvay* Leo elnökölt, a vádat dr. *Geszti* Andor kir. ügyész képviselte, vádlottat dr. *Bródy* Ernő védte. *Salusinszky* kihallgatása folyamán beismerte a cikkek szerzőségét, azt azonban tagadta, hogy ő izgatót követelt volna el. O csak alapos helyszíni ismeretszerzés után a valót írta meg. A kérdések szövegezése s a perbeszéd után az esküdtek verdikhozáralra vonultak vissza. Az esküdtek nem vétkecsák mondták *Salusinszky*-t, a mire a bíróság őt fölmentette.

Elfogott pénzhamisítók.

(Tetten ért bűnös szövetkezet.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 16.

Az utóbbi hetekben egyre sürűbben érkeztek panaszok a temes ári rendőrséghez, hogy a városban és az egész környéken igen sok hamis ötkoronás és hamis huszikonás került forgalomba. A csendőrség vállvetve a rendőrség közegével, eddig hiába fáradozott a tettesek kézrekerítésén, míg am f. hó 11 én egy szerencsés véletlen vezetett a tettesek nyomára.

Egy *Schlanger* Jozefa nevű gyárvárosi kofaasszonyt ugyanis becsaptak egy hamis ötkoronással. Az asszony alapos személyleírást adott arról az emberről, a kitől a hamis pénzt kapta. A rendőrség a nyomok alapján most már ketős erővel fogott a nyomozáshoz és a tettest az éjjel sikerült is *Sághi* József 26 éves sákovai illetőségű nős kőmives személyében leterőztetni.

A rendőrségnek régóta feltűnő volt már *Sághi* pazar költsége és tegnap este váratlanul házkutatást tartottak Szőlő-utca 23. szám alatt levő lakásán, ahol azonban semmi gyanusat nem találtak. Ekkor valaki figyelmeztette a házkutatást eszközölő *Rédei* Gyula rendőrbiztot, hogy *Sághi* az utóbbi időben állandóan édes apjánál, *Sághi* Istvánnál tartózkodik, a ki a Gránátos-utca 1. számú házban lakik.

A rendőrség az éj folyamán a fiut és édes anyját szül. *Keszler* Máriát munkaközben tetten érte, a mint hamis öt koronások gyártásával foglalkoztak. Az öreg *Sághi*, ügylászik, megszökött. A lakásban temérdek nyersanyagot, jobbára kanalakat és gipszmintákat megtaláltak.

Miután megálapították az is, hogy *Sághi* keresett egy embert hamis 20 koronások forgalomba hozatalának céljaira, kétséget nem szenvedhet, hogy ezek gyártásával is foglalkozott, bár erre nézve mindent tagad. A hamisítványok különben igen jól sikerültek. Meg-

ismerhetni őket könnyen arról, hogy zsiros tapintatuk, a számlapon a korona függelékénél és a szám közepén elmosódtak, a fejlapon a fej szakálla és a fül körüli rész szintén elmosódott és a köriraton csak egy-két betű látható. Az anyat és fiut a mai kihallgatás után átkisérték a kir. ügyészséghez.

NAPIREND.

December 17. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Lázár. — Protestáns naptár: Lázár. — Görög-keleti naptár (december 4.): Borbála szüz. — A nap két 7 óra 29 percek, nyugszik 3 óra 53 percek.

Kölessy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erzsébet-múzeum helyisége mellett Állóterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Fagypont körüli hőmérséklet, sok helyütt csapadék.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsze.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 16

Magyarországi. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv gyöngs. Kedvtelen irányzat mellett 10,000 métermázsra került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanemek bágyadtak. Időjárás esős.

Északkeleti. Berlin $\frac{1}{4}$ olcsóbb.

Zárás 12 órakor.

Buza 1904. áprillisa	7.69 — 7.70
Buza 1904. októberre	7.58 — 7.60
Rozs 1904. áprillisa	6.56 — 6.57
Zab 1904. áprillisa	5.47 — 5.48
Tengeri 1901. májusra	5.15 — 5.16
Rapce 1804. augusztusra	11.70 — 11.80

Zárás 6 órakor.

Buza 1904. áprillisa	7.69 — 7.70
Buza 1904. októberre	7.58 — 7.60
Rozs 1904. áprillisa	6.56 — 6.57
Zab 1904. áprillisa	5.46 — 5.47
Tengeri 1904. májusra	5.16 — 5.17
Rapce 1904. augusztusra	11.70 — 11.80

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem

— December 16. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 40 kilogrammon felül súlyban — fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban 114—6 fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súlyban 120—1 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 120—1 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 118—9 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül súlyban 120—1 fillérig, közép páronként 240—250 kilogramm súlyban 118—9 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 118—9 fillérig.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Y. O. Arad. Ha oly nagyon szereti és ismeri annyira, hogy kísérlete eredménnyel járhat, mindenestre írjon neki. Azt hisszük azonban, sokkal célszerűbb és talán sikeresebb is lenne, ha írás helyett előszóval adná elő szive óhaját. Minden attól függ, van-e az illető férfinak hajlandósága belemenni a tervbe. Ajánljuk, hogy a dolgot ne hirtelenkedje el és ha lehet, olyas valakivel beszélje meg előzetesen, a ki viszonyokat jól ismeri.

Nemzeti színház.

Bérlet 78. sz.

Páros.

Csütörtökön, 1903. évi december hó 17-én:

A tavasz.

Operette 3 felvonásban. Jaimes és Duvall után írták: Lindau C. és Wilhelm J. Fordította: Mérey Adolf. Zenejét szerzerette: Strauss József.

SZEMÉLYEK:

Csapó Gusztáv	Németh J.	Szalókiné	Répássy G.
Margit, neje	Singhoffer V.	Gál Feri	Bónis Lajos.
Hallós	Falgár S.	Mayer	Juhász S.
Cecilia, neje	Pajor Agnes.	Anna	Rózsa Lili.
Ernő, öccse	Juhai József.	Krampatics	Füredi J.
Berta	Fóti Frida.	Náci, pincér	Sarkadi A.
Baró Szalóki	Maribázi M.	Izabella	Szilassy J.

Közélete gata 7 és fél órakor.

Karácsonyra!!

Kerpel Izsó

könyv-, zenemű- és papir-kereskedése, anti-quariuma, könyv- és zenemű kölcsöntára
Aradon, Andrássy-tér 20. sz. (Fischer Eliz-palota.)

Városl és megyei telefon: 385.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy
a karácsonyi idényre rendezett
tárlatom

elkészült, és felkérem a nagyérdemű közönséget, hogy azt megtekinteni sziveskedjék

Legnagyobb választék

! könyvekben!

Az idény összes ujdonságai!

(dizsművek, regények, ifjusági iratok, képeskönyvek, stb.)

Ióriási választékban raktáron!

Bármely jegyzékben hirdetett könyv nálam kapható.

Több ezer kötet kifogástalan állapotú dizsmű, ifjusági irat és képeskönyv mint

Alkalmi vételek!

meglepő olcsó áron

kerülnek forgalomba. — Jegyzékkel készséggel szolgálók.

Diszlevélpapírok,

emlékkönyvek,

minden vallásu, gyönyörű

imakönyvek,

az összes

festészeti kellékek

és festékdobozok,

képek, karácsonyi diszek

Karácsonyi és ujévi

levelező-lapok

legnagyobb választékban.

Igen olcsó áruk!

Kiváló tisztelettel:

Kerpel Izsó.

REGÉNY-CSARNOK.

Az Antikrisztus csodái.

— Regény. —

Irtá: Lagerlöf Zelma.

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Cholnoky Viktor.

(23)

(Folytatás.)

Nagyon meg tudja érteni, mondta, hogy don Ferrante tudni akarja, hogy miért utasította vissza a kérését. O igazán nagyon halás don Ferrantehoz a jóságáért s nagyon megindítja a szívbéli nemessége, de . . . nem lehet a felesége. Nem mehet férjhez, mert csak szégyent s gyalázatot vinne hozományképpen a férje házába.

— Ha egy Alagonához megy feleségül, kedves signorina, — szolt don Matteo, — nem kell attól félnie, hogy megkérdezik, hogy ön maga milyen nemzetségből származik. Az Alagonák törzse, régi, tisztos törzs. Don Ferrantét s a testvérét, donna Elizát általában a legelőkelőbbnek tartják Diamanteban, bár családi vagyonuk oda van s ők kereskedéssel kénytelenek foglalkozni. Don Ferrante jól tudja, hogy ősi nevének fénye nem homályosul el az önnel való házasság folytán. Azért ne furja őnt a lelkiismeret, signorina, ha egyébként hajlandó don Ferrante feleségévé lenni.

De signorina Palmeri ismételte, amit mondott. Don Ferrante ne vegye el gonosztevőnek a leányát. S Micaela halvánvan, kétségbeesetten ült egy helyben, úgy látszott, mintha beakarná gyakorolni e rettenetes szavak mondását. Azt beszélte, hogy nem akar betolakodni olyan családba, amely megvetné. S erőt vett magának annyira, hogy kitudta e szavakat mondani hidegen, ridegen, részképtelen hangon.

De mentül többet beszélt, annál inkább óhajtott don Matteo segiteni rajta. Ugy érezte, hogy királynét talált, aki meg van fosztva trónjától. S égő vágy fogta el, hogy újra fejére tehesse a koronát, újra vállára borithassa a palástot.

S azért azt kérdezte don Matteo a leánytól, hogy még sokáig lesz-e az apja a börtönben s ha kiszabadul, miből fog élni.

A signorina azt felelte, hogy ő fogja tartani munkájával az apját.

Don Matteo igen komolyan kérdezte a leánytól, hogy gondolt-e már rá, hogy apja, aki mindig gazdag ember volt, hogyan fogja elviselni a szegénységet.

Micaela erre nem felelt. A szája mozgott, amint feleletet próbált adni, de hang nem jött ki a torkán.

S don Matteo beszélt. A leány mindig ijedtebbnek látszott, de azért még nem adta meg magát.

A pap végre már nem tudta, hogy mit tegyen. Hogyan mentse meg a leányt ebből a kísértetes házból, a szegénységtől s a gyalázat terhétől, mely agyonnyomással fenyegette? S ekközben szeméi körüljártak a szobában s don Matteo észrevette a nyomoruságos kis madonna-képet. Tehát a kis signorina vallásos, jámbor híve Istennek.

S don Matteo ekkor ihlet szállta meg. Érezte hogy isten küldte ennek a szegény asszonyi állatnak a megmentésére. S mikor újra szólani kezdett, a hangja úgy csendült meg, hogy saját maga előtt is idegennek tetszett. S megértette, hogy most nem ő az, aki beszél.

— Leányom, — szolt és felemelkedett, — férjhez kell mennie don Ferrantehoz, az édes apja miatt! A madonna akarja így, leányom.

S don Matteo külseje e pillanatban ellenállhatatlan volt. Így még nem látta soha senki. A signorina megreszketett, mintha valami szelleme szavát hallotta volna s összekulcsolta a kezét.

— Legyen hü és jó felesége don Ferrantenak, — szolt don Matteo, — s a madonna általam igéri önnek, hogy édesapja gondtalan öreg kort fog élni.

S a signorina észrevette, hogy don Matteo sugallat hatása alatt cselekszik. Isten szolt általa. S Micaela térdreborult s lehajtotta a fejét.

— Azt teszem, amit parancsol! — szolt.

De lám, amint don Matteo kilépett a kis mar házából az utcára s végighaladt a gyalogjárón, egyszerre elővette a breviáriumát s imádkozni kezdett. S bár a kiaggatott fehérnemű az arcába csapódott s bár alattomos kis folyékek narancshéjat raktak az utjába, még sem tekintett fel könyvéből. Isten nagy igéivel kellett e pillanatban foglalkoznia, másképp nem tehetett.

Mert ott a nagy, fekete házban minden világos és kétségtelen volt előtte; de mikor kilépett a napvilágra, szorongani kezdett az ígért miatt, melyet a madonna nevében tett.

S don Matteo imádkozott, imádkozott. O, védelmezze meg a mennyei hatalmas Isten ezt az asszonyt, aki hitt és engedelmeskedett neki, mintha proféta volna.

Don Matteo az utca sarkán kifordult a korzóra. Összeütközött a szamarakkal, melyek idegen signorákat hordtak a hátukon, majdnem elgázolta a parasztokat, a kik most tértek bazaara munkából, belekeveredett a fonó asszonyok fonalába. Végre egy kicsiny boltba érkezett.

Ablaka nem volt ennek a boltban, mely egy régi palota tövében állt.

Egy láb magas küszöbén át kellett lépni a boltba, melynek talaja vert földből volt. Az ajtót mindig nyitva kellett tartani, hogy világossá legyen. A bolti állvány körül fuvarosok s számár-hajcsárok tolongtak.

S az állvány mögött ott állt don Ferrante. A szakál kócos volt, az arca csupa ránc, a hangja sziszegett a dühtől. A fuvarosok szemtelenül nagy árt követeltek a csomagoknak Cataniából való felszállításért.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— December 15. —

Fehér Kereszt szálloda. Heinrich Lajos ellenőr Budapest — Friedmann Sándor birtokos Nagylak. — Kolonits Ferenc utazó Bécs. — Kriehaber Lajos maganzó Hollós. — Schustermann Oszkár utazó Bécs. — Kunst Ferenc utazó Bécs. — Hofmeister Géza bankigazgató Hollós. — Pollák Gyula utazó Bécs. — Weisz Adolf utazó Bécs. — Telkes Ernő hivatalnok Budapest. — Fischer Miksa utazó Bécs. — Weigl Henrik utazó Budapest. — Heckenast Kálmán titkár Budapest. — Fleischmann Samu utazó Budapest. — Wolner Mór utazó Bécs. — Ansterlitz Adolf utazó Bécs. — Pohl Vilmos utazó Budapest. — Izsák János maganzó Nagyzerind. — Brück Miksa utazó Budapest. — Hausner József utazó Budapest. — Koster Vilmos impresszárió Páris. — Rónai Gábor utazó Budapest. — Berán Ignác maganzó Tótvárad. — Csillag Miksa utazó Bécs. — Kreuzer Géza utazó Bécs. — Weisz Gyula utazó Budapest. — Menczel Lajos igazgató Bécs. — David Adolf utazó Budapest. — Steiner Armin utazó Budapest. — Róna Henrik utazó Budapest.

Központi szálloda. Özv. Biró Róza nyug. postamesternő Abrudbánya. — Popper Emil utazó Pozsony. — Komor Hugó utazó Budapest. — Stern János utazó Budapest. — Neuman Adolf utazó Budapest. — Pendl Adám kereskedő Temesvár. — Scherbán Koszte földbirtokos Kőrösbánya. — Lévai Adolf utazó Budapest. — Reisz Zsigmond utazó Bécs. — Aczél Gyula utazó Budapest. — Deutsch Vilmos kereskedő Tanc. — Roth Mór bizt. társ. főnök Budapest. — Urbán Alajos bizt. társ. kárbecslő Budapest. — Hauptmann Kamilló mérnök Budapest. — Bara Zs. Péter bizt. társ. főnök. — Deutsch Gusztáv gyáros Bécs. — Szilágyi Dezső birtokos Kunágota. — Neuman Adolf utazó Bécs.

Vas szálloda. Klein Mór utazó Bécs. — Groszman Farkas kereskedő Jászapáti. — Schlésinger Albert utazó Kassa. — Miku Adorján kereskedő Kőrösbánya. — Dr. Rokszin I. ügyvéd Nagyvárad. — Vertán Gyula birtokos Csermő. — Grosz Lajos utazó Budapest. — Fekete Péter kereskedő Budapest. — Róza Gusztáv utazó Bécs. — Fukez Jakab utazó Bécs. — Osztreicher Mór utazó Budapest. — Kovács Sándor vállalkozó Lugos. — Stern Miksa utazó Bécs. — Jámnitz Frigyes utazó Bécs. — Szántó Lajos utazó Budapest. — Seidner Samu birtokos Berzova. — Roth Jenő utazó Budapest. — Lantos Géza utazó Budapest.

Városi és megyei telefon: 439-ik szám.

Tisztelt vevőimhez!

A karácsonyi vásár már kezdetét vette.

Az óriási választék és ékszerem, valamint kiváló finomságu Genfi zsebóráim

olcsósága

igazolják, hogy üzletem verseny tekintetében első helyen áll.

A megelőző évek tapasztalataim okulva, tisztelettel kérem becses vevőimet, hogy vásárlásait nálam már e héten tegyék meg, mert a jövő héten a nagy látogatottság miatt a legjobb akarat mellett sem tudnám b. vevőimet, a megszokott előzékeny és figyelmes kiszolgálásban részesíteni.

Kiváló tisztelettel:

Weinberger Ferenc,ékszerész Aradon,
Andrássy-tér, Központi-szálló.

A fűtési idény beálltával ajánlunk

elsőrendű darabos, magas hőfoku, salon

fűtő kőszén,

100 kiló 3 korona 40 fillér;

elsőrendű darabos

111

légszesz pirszenet (coks,)

100 kiló 4 korona — fillér.

Bérmentve házhoz szállítva.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása végett

☞ fél napi időt kérünk. ☜

Ugy fűtőkőszénél, mint pirszenél

500 kgr. vételnél 25 fillér engedményt nyújtunk.

Vasaláshoz

ajánlunk, száraz bükkfából égetett

faszenet,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

Csomagolás fűtőszén 50 kgrmos zsákokban.

Csomagolás Coaks 40 kgrmos zsákokban.

Csomagolás faszén 25 kgrmos zsákokban.

KNEFFEL KÁROLY ÉS FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

Pöstyéncsúszkó, köszvény,
tachias, csúszkó,
speciális leghíresebb
gyógyhelye.

Prep.: a fűtőkőszén

Téli kúra
kényelmesen a fűtőkőszénben.Házi kúra
az iszapal háló orvosi
kezelésben.

Iszap fölérakat háló kúrákhoz Aradon:

Földes Kálmán gyógyszerárában, Deák Ferenc-utca 11-12.

Lengyel Testvérek maradék-áruha

Arad, Szabadság-tér 21. szám.

Maradékok rendkívül olcsó árban

Főüzleteinkben keletkezett különféle vászon, kanavász, kreton, barchend, női szövetkelme, posztó, butor-kelme és csipke-függöny maradékok olcsó árban való elárúsítására saját házunkban külön

maradék osztályt vezetünk

hol a fenti olcsó maradékokon kívül még egyéb divatját mult kelmék, asztal-, ágy-, flanell-takar paplanok és asztalneműek

rendkívüli olcsó árban adatkak el.

A szabott árakkal ellátott maradékok megvétel után is kívánatra készségesen kicseréltetnek.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Szépítsd arcodat

— ha nem akarsz pénzt hiába kidobni — a világhírű

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉMMEL

A bőr által rögtön felszívódik. Remek hatású, többször kitüntetett a hőgyközönység által legjobbnak elismert készítmény. Eltünteti rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, bibircsot, bőrvörösséget és mindennemű arczisztátalanságot.

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill.

Ibolya-hőlypor fehér, rózsaszín és krém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej nappali használatra 1 kor.

Bevásárlásnál csakis HAJÓS-féle készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszerész és gyógyszerészeti laboratóriuma 126

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Ring Lajos, RozsnyaiMátyás, Tábor Gyula (Gáj) és Vojtek Kálmán gyógyszerész uraknál Krausz Elemér és Társai, Vojtek és Welsz droguista uraknál.

Telefon 474.

Ha czipőre van szüksége,

ne vásároljon többé a bécsi vagy külföldön gyártott czipőkből, mert drága pénzért rosszat kap; hanem

rendeljen magyar iparosnál.

Legjobban mutatja ezt az

Aradi czipészek

Zermelő Szövetkezete

(Arad, Andrassy-tér 22.)

kirakata, hol látható a különbség a bécsi rongy és a tisztességes munka között!

A szabadalmazott Asbest-talpbélések

egyedüli raktára.

Telefon 219.

Alapított 1850.

Gebhart J. és Fia Aradon.

Andrassy-tér 16.

Világítási cikkek.

Legnagyobb választék

Ditmár-féle

villanyos és légszesz csillárokból

Elvállalunk világítási berendezéseket.

talakításokat petroliumról villanyvilágításra.

Különlegesség:

Ditmár-féle

Yémánt-égők.

eny mellett kevesebb fogyasztás.

Porcellán-árak:

Étkezőkészletek: Legteljesebb collectió étkező, tea, kávé és feketekávé készletekből. A legolcsóbbaktól a legfinomabb kiállításukig.

Egyes kávé, teás és mokka csészékben, valamint csemege és egyéb tányérokban a vidéken páratlan olcsó és gazdag választék.

Diszmu tárgyakból a legújabb perámiai művek készletben tartanak.

Üvegáru

Bel és külföldi ütek utolérhetlen olcsó. A legegyszerűbbtől a nebb újdonságokig. Sz. disztárgyakból állandó készlet.

Fémáru:

„Kayser zinn“ disz és használati tárgyakból egyedüli raktár. „Sandrik“ körmőcbányai ezüstműveinek képviselője. Alpacca ezüst evőeszközök és tisztárgyak. Alpaccaáru.

utyaeledel

legjobb minőségű kapható
Boros S.
szappanosnál

Erzsébetfalván.

Budapest mellett.

Egy 5 kilós postacsomag 2 korona 50 fillér.

T. cz.

Van szérencsénk a n. érd. közönség becses tudomására hozni, hogy

BASZTIÁN és MARINGER

társas cégünk alatt, f. é november hó 18-án, **Weitzer János** (volt Templom utca) és **Kazinczy-utca sarkán** egy a mostani kor igényeinek megfelelően berendezett

úri-szabó üzletet

nyitottunk, ahol a legújabb divatu szövevényekből a legújabb fazon szerint mincennemű rendelések pontosan és jutányos ár mellett eszközöltetnek.

Mindennemű **egyenruhák** előírás szerint pontosan elkészítetnek. Magunkat a n. érd. közönség nagybocsátó pártfogásukba ajánlva, kiváló tisztelettel

Basztian J. és Maringer J.
polgári- és egyenruha-szabók.

Megyei és városi telefon 471. szám.

Uj üzlet!

Özv. Sütő Józsefné utóda

URBÁN E.

uj tüveg, porcellán, lámpa és képkeret fiókraktárában

ARADON,

Szabadság tér 20. sz. gróf Nádasdy-féle ház, a Forray-utca sarkán

Mélyen leszállított árak mellett kaphatók porcellán-edények, ebéd-, téa-, kávé- és mocsai- edények, mosó- és mosogatószer, majolika díszműtárgyak, lámpák asztali, fali és függő, nagy választék tüveg edényekben mindennemű kristály, vésett, oszított, színezett és festett kivitelben, alpacca- és óvőeszközök stb.

Legcélzzerűbb karácsonyi és újévi ajándékoknak.

Ugyanott 2799

szagtalan kristály-petroleum

ára 20 kr. literenkint.

Kölcsön-edény minden alkalomra.

Uj üzlet!

Városi és megyei telefon 471. szám.

• Vegyünk • Magyar Iparművészeti Sorsjegyet!!

ÁRA 1 KOR.

FÖNYEREMÉNY **30,000** KORONA.

Főelárusító: 2775

az **Aradi Ipar- és Népbank** pénzváltó üzlete

Aradon, Fehér Kereszt-épület.

Karácsonyi és újévi ajándékok

áruháza nyílik meg december hó 1-én

a volt Deutsch Testvérek Szabadság-téri üzlethelyiségében,

ahol meglepő újdonságok disztárgyakban, játékokban, és emléktárgyakban, ugyszintén teás, vizes és pálinka készletek, alkalmi vétel pongyolák, blousok, zsouponok (alsó szoknyák), gyermekruhák és kötények 50%-al gyári áron alul, szabott árak mellett kaphatók. Könnyen megtekinthető, minden árhoz külön osztály. Felkéretik a t. vevőközönség, hogy erről meggyőződjön anélkül, hogy a vétel kötelező legyen, ezt megtekinteni. 2464

MINDEN HOLGYNEK SZÜKSÉGES ARCBORE MEGVÉDÉSÉRE A FÖLDES-FÉLE MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összerakott és most már az egész világon elterjedt készítmény nem csinos kenőcs, hanem a bőr által azonnal fel szívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeptől májfoltot, bőrrákát (mitesser) és minden arczisztatlanságot. Masszázshoz használva eltünteti redőket, himlőhelyet stb.

Ugyanis azon készítmények valódiak, amelyek ozimeres védjegyemmel vannak lezárva

Hamisítványoktól tessenek óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona. 1569

Margit szappan 70 fillér. Margit powder 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriában.

Apátfalván: Tar Imre, Battyányon: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Ferenc, Boros-Sebesek: Zangerl Gyula, Borzován: Szokoly Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi Antal, Cs.-Pálfán: Nagy Albert, Csurgón: Berkes Armin, Elekén: Ifj. Pekker István, Feldeákon: Botos Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonozon: Molnar István, Gyorokon: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevermesen: Schlögl Pál, Kunarotin: Fejes Lajos, Kutticeon: Harkentberger László, Medgyesgyházán: Kelecsényi Ferenc, Mező-Kovácsházán: Szauady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmagyon: Benzeros Adam, Nagy-Zerindén: Vály Géza, Ó-Pécskán: Kocszin János, Pankótán: Posevita Gusztáv, Pityarozon: Szabados József, Szekudvaron: Fromm D. Traugott, Simándon: Csiky Lukács, Soborsinban: Károlyi Kálmán, Szemlaken: Hauszler Sándor, Tauczon: Kantz János, és Uj-Aradon: Ternajgó Géza arak gyógyszerárakban.

750—1903. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város részére 1904. évben szükséges fertőtlenítő szerek szállítása iránt folyó évi december hó 21-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: 1. 60 százalékos nyers korból kilójáért 64 fillér. 2. 100 százalékos jegecz korból kilójáért 1 kor. 68 fill. 3. Hungária kreolin kilójáért 76 fill. 4. 100 százalékos clór mész kilójáért 84 fill. 5. Kénkő rudakban kilójáért 24 fill. 6. Kresyl mész kilójáért 24 fillér. 7. Veres korból kilójáért 10 fillér.

Bánatpénzül leteendő 100 korona készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székeinek 1903. évi december hó 14-én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

7475—1903. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. adóinkstár és Arad város közönsége végrehajthatónak Erdélyi Imréné és társai aradi lakos végrehajtást szenvedő ellen 238 korona 85 fillér állami adó és 86 kor. 13 fill. községi adó és jár iránti végrehajtási ügyében aradi kir. törvényszék területévé, Arad városában fekvő, a 20. számú telekkönyvben A. + sor, 2566/b. hrsz. alatt foglalt számú házból álló ingatlanra árverést 2509 koronában ezen megállapított kikiáltási árban, rendelte és hogy a fent em jelölt ingatlan az 1903. év május hó 11-ik napján délutáni órákban az igazságügyi palotán sz. alatt megtartandó közök tartoznak verésen a kikiáltásárának 10%-át, eladatni fog. 90 fillért készpénz.

Árverezni szán 1881. évi LX-ik az ingatlan bábán jelzett árfolyam vagyis 250 koronát és az 1881. évi ben, vagy a hó 1-én 8883. sz. a. t. cz. 42. §-ságyminiszteri rend-mal számában kijelölt óvadékképes november-pirban a kiküldött kezé-kelt igatenni, avagy az 1881. évi let 8. §-t. cz. 170. §-a értelmében értékpénzpénznek a bíróságnál elő-lehez helyezéséről kiállított szabály-LX-erű elismervényt átszolgáltatni. a t. Kelt Aradon, 1903. évi szeptember hó 11-ik napján, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Zubor bíró helyett:

Ribiozey,
kir. tszöki bíró.

2889

FOGAK

szápadlás nélkül és anélkül, hogy a gyökerek eltávolításának 3 koronától. Az általam készített és **Párisban első díjat nyert** fogsorokat mindenki azonnal megszokja, beszédzavarokat nem okoz és kitűnően rág vele. Régi fogsorok átalakíttatnak.

Vidékiek 12 óra alatt kielégíttetnek.

Nagyobb rendeléseknél a vasutköltség fele megtérítettik.

Fogorvosi intézet: LÖFLER EMIL. GROSSMANN S.

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 50. sz I. em.

Royal-szállóval szemben.

Fogorvos:

Fogtechnikai vezető:

Foghuzás érzéstelenítve. Tartós plombák. Rendel: d. e. 10-12 óra d. n. 8-7-ig.

a párisi fogorvosi akadémiá kiállításán a kereszttel díszített aranyéremmel kitüntetve. Fogad reggel 8-tól este 8-ig.

Vasár- és ünnepnapokon is. Mérsékelt árak. Részletfizetésre is.

KINTZLER ZOLTAN

Cronometer műórás és ékszerész

Arad, Andrássy-tér 20. (Régi Aréna.)

Kizárólag finom

óra és ékszer

kapható.

Pontos és szolid kiszolgálás!

Alapítva 1893. Telefon 423.

Fleischer Testvérek

vas és rézbutor gyára

Arad, Deák Ferencz-utca,

Földes-palotával szemben.

Gyártanak legjobb kivitelben

csinos gyermek-ágyakat,

mindenfélé

rézbutort,

összecsukható vaságyakat. Sodrony-ágybetétek minden méretben készíttetnek.

Pontos kiszolgálás a legjutányosabb áron.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy a helyben már évek óta fennálló és előnyösen ismert Vuk Lukréczia-féle női-szabó műterembe mint társ beléptem.

Kiváló tisztelettel
Beck Karolin.

Nagyérdemű hölgyközönség!

Bécs és Budapest legelső műtermeiben szerzett tapasztalataink és gyakorlatunk folytán azon kellemes helyzetben van cégünk, hogy minden e szakmába vágó munkát elvégezzünk és miként eddig, úgy a jövőben is a legfokozottabb igényeknek is megfeleltethetünk.

Bátorkodunk egyben a nagyérdemű hölgyközönség tudomására hozni, hogy műtermünkkel kapcsolatban szabászati iskolát nyitottunk, hol a szabást a legújabb módszer szerint tanítjuk.

Ismételve ajánlva magunkat a nagyrebecsült hölgyközönség figyelmébe, maradtunk

kiváló tisztelettel

Vuk és Beck,

Tökölly-tér 7. szám, II. emelet.

Munkatervünkbe felvettük a gyermekruhakészítést, mindenkor a legújabb divallapok szerint. 2494

ALAPÍTTATOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest, VII., Wesselényi-utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt. Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg. 2411

ALAPÍTTATOTT 1890.

BRUNNER BÉLA ARAD,

(Szabadság-tér 20. sz. Forray-utca sarok).

Alkalmi vásárlás!

Építkezés és üzletkiköltözés miatt!

Mélyen leszállított árak!

Különösen igen olcsón lesznek mindenféle diszmu-árak eladva. Bronz, bőr, fa és plüsch árucikkek.

Színházi látszók!

Bőr pénz-, szivar-, cigaretta- és dohánytárcák; mindenféle finom utazó bőröndök és táskák, finom

Pelüsch utazó-takarók!

Finom női glassé és szarvasbőr keztyük. Bálitól gassé legyezők!

Nagy választék a legújabb úri divat cikkekben.

Kalap, cylinder, klapka, utazó, sport és gyermek-sapkák. Ing, gallér, kézelő, nyakkendő, zsebkendő, keztyű, harisnya, cipő, bokavédő (Chamaschni), sétabot és esőernyők stb. stb. 2834

Legfinomabb valódi amerikai és orosz sárcipők (Galoschnik)

Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek.

Olcsó árak!! Pontos kiszolgálás! Olcsó árak!!

A közelgő téli idényre raktáron van legfinomabb

Jamaica Rum

üvegje 60 fillér, 1 kor. 80 fillér és 4 korona.

Kiváló minőségű chinai tea.

Egy kis csomag 20 fillér, közép csomag 60 fillér, 1/2 kiló díszes bádóg dobozban 3 korona.

Kitűnő francia illatszerek

Extrait Ideal, Extrait Vigne fleurie, Extrait Tréfle incarnat, Extrait Crub Apple Blosson

üvegje 4 korona.

Extrait Tréfle du Japon, Extrait Crub Apple,

üvegje 3 korona.

Extrait Violette enperieur. Eau de Cologne Russe.

üvegje 2 kor 50 fill.

üvegje 6 korona.

Kapható egyedül

Rozsnyay Mátyás gyógyszerésztárában

Arad, Szabadság-tér. 909

Minden rendű és rangu

tisztességes, szorgalmas ember szakismeret nélkül állandó vagy mellékfoglalkozásként

több száz korona kényelmes havi jövedelemre tehet szert. 2559

Szíves ajánlatok foglalkozás és viszonyok megjelölésével a „Mercur” váltóüzleti részvénytársasághoz Budapest, V., Fürdő-utca 3. — Részvénytőke 1.000.000 korona.

Arad legnagyobb

óra és ékszerraktára.

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek és eladások.

Legnagyobb választék és legolcsóbb bevásárlási forrás.

Ékszertárgyak,

tört arany és ezüstneműek készpénzért a legmagasabb árrban megvételnek vagy más új tárgyra átcsereitelnek. 2508

— Kértek kísérletet tenni. —

Igaz Sándor

műórás és ékszerésznél

Arad, Szabadság-tér és Simonyi-utca sarkán,

[Régi színház-épület]

feltűnő olcsó árak mellett

szerezhetők be a szebbnél-szebb

Karácsonyi és ujévi ajándék-tárgyak.

Dus választék mindennemű, kizárólag csak legjobb szerkezetű zseb, inga- és fali-órákban és izlőses ékszerekben. 2561

Nagy óra és ékszer-javító műhely.

Magyar királyi Államvasutak.

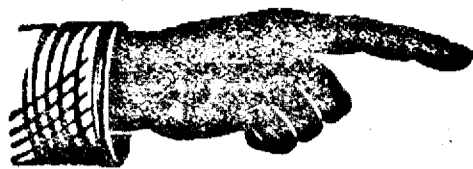
1572—1903 R. sz.

Árverezési hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárúsítandó 1 láda kép, 4 zsák gabona söpredék, 1 varrógép nyilvános árverezése Arad állomásunkon lévő tömegáru raktárban 1908. évi december hó 21-én délelőtt 9 órakor tartatik meg, mely árverezésre a t. cz. kö-zönség ezennel meghívatik.

Állomásonk helyett;

Bakos.

PORTER

karácsonyi tárlata

a Szabadság-téren

az 50 méter hosszú te-
remben!

**Legnagyobb választék gyönyörű karácsonyi játékokban
és diszmu-árakban.**

Az ország legnagyobb karácsonyi tárlata.

APRÓ HIRDETESEK.

Weitzer János toll.

Debon
12. sz. 40 H.

Nikkelozott aczéiból.

Kapható: **Ingniz L. és Flámél.**
Telefon 517.

Jegyző urak figyelmébe!

Ajánlkozom bármely szakmába
vágó irodai munkára, esetleg ka-
taszteri kiigazításra, méltányos dí-
jzár mellett. Szíves ajánlatokat
Pankotára kér Kotzó Károly. 2836

Egy csinos barna nő

gazdasszonyi állást keres magános
uri emberhez, csakis falura vagy
pusztára. — Czim a kiadóhiva-
talban. 2837

Czimbalom tanítót

vagy tanítónőt keresek. Ajánlato-
kat az óradíj megjelölésével a ki-
adóhivatalba kérek „Czimbalom”
jelige alatt. 2838

Jobb családból való

középkori gazdasszony, a ki jól
főz, falura kerestetik. Kavna, Si-
lingyia, Szacsvainé. 2885

Legjobb minőségű salon kőszén

Elsőrendű

Tatai tojás brikett

Jlse porosz szénbrikett

Kapható: 2831

Róth József szállítónál;

Eötvös utca 3. sz. — Telefon 63.

Varrónő,

aki a legkomplicáltabb toltetteket

elismert jó ízléssel

és gyorsasággal készít

ajánlkozik házakhoz.

Szíves megkeresések Kápolna-
utca 2. sz. ajtó 4. 2419

Telefon szám 96.

Legalkalmasabb és legolcsóbb

karácsonyi és ujévi ajándék

Singer varrógépek

családok és iparosok részére.

Hammer Vilmos

műszerésznél

öt évi jótállás és kedvező fizetési
feltételek mellett kapható.

Raktáron 2767

Singer karikahajós és Centrál Bobbin gépek.

Arad legrégibb varrógép javító
műhelye és raktára, Szabad-
ság tér 7. sz.

Telefon szám 96.

Éz a legfontosabb

nem kell elköltözés esetén, vagy más
esetben feleslegessé váló butorokat po-
tom áron eladni, megveszem én azokat,
ugyszintén

öraságoktól levetett ruhákat

a legeslegmagasabb árban.

Kivánatra házhoz is megyek.

Roth A.

butorvétel és eladás.

Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal
szemben. 1471

Telefon 242. sz.

Kalmár * *

*** * József**

villanyműszerész

Kerékpár és varrógép rak-
tára 2072

ARAD, Salacz Gyula-utca 2. sz.

Raktáron tartok családi

Singer varrógépeket,
karikahajós (Ringschif) gépeket

házi vagy ipari használatra 5 évi
írásbeli jótállással, kedvező havi
részfizetés mellett.

Varrógép javítások

jótállás mellett eszközöltetnek.

A legjobb fémtisztító szer

ma és az is marad az

AMOR

fém-tisztító gyönyörű fényvel.

Mindenütt kapható 14, 20 és 30 filléres
dobozokban.

Gyáros: Lubszynski & Co., Berlin N. O.
Ugyeljünk az „Amor” védjegyre.

1051

Alkalmi vétel!

4 frt 34

egy finom üveg-
készlet, mely 41
darabból áll és
pedig: 12 vizes

pohár, 12 boros pohár, 6 likör po-
hár, 1 vizes üveg, 1 boros üveg,
1 likör üveg, 6 kompót tányér, 1
kompót tál, 1 csemege álvány, ösz-
szesen 41 db.

Fehér porcelán tányér 10 kr. darabja. Hazai gyártmányu fehér mély tányér 7 kr. darabja. Likör készlet 6 személyre 90 kr. Függlámpa 3 frt 50. Mosdó készlet színes 4 frt 80 kr. Színes csemege készlet, mely áll: 6 tányér, 1 tálból, 1 frt 40 kr. Ugyanez üvegből 90 kr. Evőeszközök: 1 kés, 1 villa, 1 kanál, összesen 50 kr. Különlegességek 12 szép kristály vizes pohár 70 kr. Meg nem felelő tárgyak vissza-
vételnek és a pénz visszaküldetik. — Valódi Auer izzótestek 30 kr. darabja. 2224

5 frt 95

egy 6 személy-
nek való étel-
készlet, legfino-
mabb karlsbadi
porcellánból,

festett és aranyozott díszítéssel, mely
26 darabból áll és pedig: 6 leves-
tányér, 6 lapos tányér, 6 csemege
tányér, 1 leves-tál fedéllel, 1 pecse-
nye tál, 1 főzelékes tál, 1 saláta-tál,
1 tézta-tál, 1 cauce-tál, 1 sauce-
alja, 1 sőtartó összesen 26 darab.

Hazai gyártmányu fehér mély tányér 7 kr. darabja. Likör készlet 6 személyre 90 kr. Függlámpa 3 frt 50. Mosdó készlet színes 4 frt 80 kr. Színes csemege készlet, mely áll: 6 tányér, 1 tálból, 1 frt 40 kr. Ugyanez üvegből 90 kr. Evőeszközök: 1 kés, 1 villa, 1 kanál, összesen 50 kr. Különlegességek 12 szép kristály vizes pohár 70 kr. Meg nem felelő tárgyak vissza-
vételnek és a pénz visszaküldetik. — Valódi Auer izzótestek 30 kr. darabja. 2224

3 frt 45

egy legfinomabb
valódi karls-
badi virágos és
aranyozott ká-
vé vagy tea készlet, mely 15 darab-
ból áll és pedig: 1 kávé vagy tea
kanna, 1 tejes kanna, 1 cukor tartó
fedéllel, 6 csésze, 6 tányér, összesen
15 darab.

Hazai gyártmányu fehér mély tányér 7 kr. darabja. Likör készlet 6 személyre 90 kr. Függlámpa 3 frt 50. Mosdó készlet színes 4 frt 80 kr. Színes csemege készlet, mely áll: 6 tányér, 1 tálból, 1 frt 40 kr. Ugyanez üvegből 90 kr. Evőeszközök: 1 kés, 1 villa, 1 kanál, összesen 50 kr. Különlegességek 12 szép kristály vizes pohár 70 kr. Meg nem felelő tárgyak vissza-
vételnek és a pénz visszaküldetik. — Valódi Auer izzótestek 30 kr. darabja. 2224

SZABO ALBERT

6 csász. kir. Fensége József főherceg udvari szállítója,
üveg, porcellán, lámpa és konyhabe-
rendezési cikkek nagy raktárában
ARAD, Atzél Péter-utca 1. sz.

Telefon 239.

Függlámpa 3 frt 50. Mosdó készlet színes 4 frt 80 kr. Színes csemege készlet, mely áll: 6 tányér, 1 tálból, 1 frt 40 kr. Ugyanez üvegből 90 kr. Evőeszközök: 1 kés, 1 villa, 1 kanál, összesen 50 kr. Különlegességek 12 szép kristály vizes pohár 70 kr. Meg nem felelő tárgyak vissza-
vételnek és a pénz visszaküldetik. — Valódi Auer izzótestek 30 kr. darabja. 2224